

„Desmit baušļi ir vislabākie likumi: ja tos ievēro, tad laicīgajā dzīvē neko nepārkāpsi,” saka skautu vadītājs **Jānis Bubinduss**.

→ 10. lpp.

Jauniešu dienā Nicā satikās pārstāvji no deviņām organizācijām, tai skaitā mūspuses jaunieši. Šīs reizes tematika – pasmieties pašiem par sevi, ikvienu aicinot iemācīties situācijas uztvert vienkāršāk.

→ 6. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 27
(11 409)

Pirmdiena, 2019. gada 4. marts

Analizē ceļinieku darbu ziemā

Lai pārrunātu ceļu uzturēšanas darbus ziemā, kā arī apskatītu tehniku, ar kādu ceļinieki strādā mūspusē, aizvadītajā nedēļā Kuldīgā ar Kurzemes pašvaldību pārstāvjiem tikās *Latvijas Autoceļu uzturētāja (LAU) vadība*.

Kurzemes reģionā galvenokārt ir C klases valsts autoceļi (2914 km), savukārt A un A1 ceļu ir 868 km, B – 655 km un D – 275 km.

Liepājas ceļu rajona Kuldīgas nodaļas vadītājs Andris Upmalis (no labās) Ventspils nodaļas kolēģim Ģirtam Freimanim un Latvijas Autoceļu uzturētāja komercdaļas vadītājam Ivaram Munkenam stāsta, kā uzlabota tehnika, ar kuru šoziem strādāts mūspusē. Sarunā piedalās arī šoferis Juris Zvagulis.

LAU valdes priekšsēdētājs Raits Nešpors stāstīja par jaunumiem uzņēmuma darbībā, lai pēc iespējas ātrāk novērstu bīstamību uz valsts ceļiem ziemā. Līdzīgi kā Skandināvijā, Igaunijā un Lietuvā, arī pie mums ir ieviesti mobilie sensori, no kuriem var saņemt operatīvu informāciju. Ziemas dienesta dežuranti var ātri lemt, kādu tehniku (kaisīšanas vai tīrīšanas) sūtīt. Ir mainīti kaisīšanas parametri. Iepriekš brauktuvi kaisīja visā tās platumā, bet šoziem – šaurākā. Arī tas ļauj darbu izdarīt ātrāk, jo satiksmes plūsmas un brauktuves šķērskrituma rezultātā sāls tāpat tiek izkliedēta visā platumā, bet drošību uz ceļa tas

neietekmē. Savukārt LAU autoceļu uzturēšanas un pārvaldības departamenta vadītājs Vilnis Vīgulis pašvaldību vadītājiem skaidroja, kad un kā notiek darbi uz ceļa. „Tie tiek uzsākti, tiklīdz konstatēta noteiktajai uzturēšanas klasei neatbilstoša situācija,” viņš uzsvēra. „Tehnika izbrauc nekavējoties tur, kur ir pārsniegts normatīvos pieļaujamais sniega kārtas biežums, izveidojies apledojuums u.c. Ziemas dienests strādā diennakts režīmā. Tā kā valsts autoceļiem ir noteiktas uzturēšanas klases, brauktuves stāvoklis starp tām var būtiski atšķirties.”

Attaisnojoties par slidenajiem ceļiem šoziem, V. Vīgulis

atbildēja, ka C un D uzturēšanas klase tiek uzturēta ar sniega kārtu, un, kad gaisa temperatūra ir virs nulles vai ir atkala, tie varot kļūt īpaši slideni. Lai to mazinātu, notiekot rievošana, kā arī kaisīšana ar pretslīdes materiālu (smilti). To kaisa satiksmē bīstamākajos posmos – stāvos kritumos, kāpumos, likumos, krustojumos. Rievošana notiek, ja piebrauktā sniega vai apledojuma biežums ir vismaz pieci centimetri. LAU pārstāvis norādīja, ka laika apstākļi ir krasi mainīgi, tāpēc kaisīšana un rievošana nav ilglaicīga, jo nokrišņi uzkaisīto noskalo.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Jau laiks sākt rosīties dārzā? Jā!

Un arī zaļos vitamīnus jau var dīdēt uz palodzes.

→ 7. lpp.

Pirms 20 gadiem Kurzemnieks rakstījis, ka 27. februārī snēpelnieci Gunai Janekai piedzimusi meitiņa **Sendija**. Tagad viņa jau nosvinējusi 20. dzimšanas dienu.

→ 9. lpp.

Trešdien, 6. martā:

- Pieminot Kurzemes atbrīvošanu un Oskaru Kalpaku.
- Jaunie futbolisti Artūrs Cīrulis un Pēteris Jefimovs.
- Kas jauns Ēdolē.
- Ceļojumā pa Āziju.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Mācīties darot

Anna Bivbāne,
e-pasts:
annabivbane@
gmail.com
tāl. 29582603

Kādu laiku atpakaļ kopā ar Skrundas jauniešu amatier-teātri devos uz Nīcas jauniešu dienu, kurā piedalījāties ar sagatavotu priekšnesumu. Liels prieks un pārsteigums bija par uzaicinājumiem lektorim. Īpaši uzrunāja mācītāja Aleksa Daumes stāstītais par jauniešu brieduma nosacījumu.

„Manuprāt, ir svarīgi, ka ir cilvēks, kurš mani uzklausa un dod savu skatījumu.”

miem. Viņš ar interesantiem piemēriem izskaidroja, kas notiek ar jauniem brīžos, kad hormoni sāk trakot un viņš pats vairs nesaprot, ko iesākt. Lekcija lika padomāt par to, kā jauniešiem mēģina ar to visu tikt galā, lai gan kādam no malas varētu šķist, ka tas nav pareizākais variants. Piemēram, kad jauniešiem pats vēlas pagatavot vakariņas, bet viss, kas no tā sanāk, ir piedegusi panna un virtuve, kas pilna ar dūmiem.

Jauniešu diena lika paskatīties uz mūsdienu jauno paaudzi. Salīdzinot ar sevi, varu teikt, ka šie jaunieši aug brīvāki. Viņi ir gatavi uzņemties atbildību, lai meklētu lektoros, veidotu dekorācijas,

vadītu pasākumus un pulcētu citus līdzīgi domājošus cilvēkus. Šādas dienas ir labs piemērs tam, uz ko ir spējīgi uzņēmīgi un darbīgi jaunieši.

Gadu atpakaļ arī mana māsa Skrundā rīkoja jauniešu dienu. Varu apgalvot, ka pasākumu organizēšana paplašina redzesloku un dod ieskatu par to, kā jāsadala pienākumi, lai darbi ietu uz priekšu. Spēks ir komandā, katram tiek uzticēts atbildīgs darbs. Bieži vien jaunieši baidās no atbildības, bet labi, ka ir jauniešu centri, dažādas organizācijas, kurās ir pārstāvji, kam lūgt palīdzību, atbalstu un iedrošinājumu. Intervējot Nīcas jauniešu centra vadītāju un jaunatnes lietu speciālisti Ritu Dreiži, pamanīju, ka viņa ir tāds cilvēks, kurš stāvēs un kritīs par savējiem. Kā minēja Rīta, viņas vadībā šis ir trešais šāda veida organizētais pasākums pašu spēkiem, neiesaistot citas pašvaldības iestādes.

Arī mums Skrundā ir lieliska jaunatnes darbiniece Baiba Eversone, kura ar jauniešiem ir gatava skriet, lēkt un īstenot dažādas vēlmes. Vairākas reizes ir sanācis ar viņu parunāties, un pēc sarunas gribas iet un darīt, jo Baiba prot saskatīt katrā idejā pielietojumu. Manuprāt, ir svarīgi, ka ir cilvēks, kurš mani uzklausa un dod savu skatījumu. Tā var atīstīties, mācoties un ieklausoties citu teiktajā. To novēlu katram – ieklausīties un uzdrīkstēties darīt.

MANUPRĀT

Pirmais rūdijums dzīvei

Pagājušajā nedēļā uzņēmums SIA IMA autoserviss ieguva balvu kā Kurzemes labākais mācību prakšu uzņēmums 2018. gadā. Priecājos, ka tiek izcelti uzņēmēji, kuri rūpējas par jauniešu nākotni, sagatavošanu darbam, jo saprotu, ka nav viegli vienlaikus pildīt savus pienākumus un apmācīt jaunos. Arī pati atminos savu pirmo mācību praksi viesnīcā, kur lielākoties tīrīju istabiņas un mazgāju logus. Toreiz šķita, cik ļoti man nav paveicies, jo nemācījies taču par istabeni, bet gan par tūrisma pakalpojumu komercdarbinieku. Tagad priecājos, ka esmu darījusi arī šādu darbu. Tas savā ziņā arī motivēja vairāk censties, lai nenāktos ar putekļusūcēju rokās pavadīt visu dzīvi. Savukārt vēlāk, kad praksē gāju jau tūrisma birojos, vien pāris mēnešu laikā izpratu to, kā iepriekš mācītā teorija pielietojama dzīvē. Tāpēc, lai kāda arī būtu mācību prakse, tā ir liela vērtība.

Antra Grīnberga, tālr. 63350568,
antra.grinberga@gmail.com

LABOJUMS

Visu cieņu abām māsām Rubesām, un lūdzu atvainot gan viņas, gan lasītājus, ka esmu pārrakstījusies savā komentārā par Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanām. Uz EP kandidēs Baiba Rubesa, augsta līmeņa uzņēmumu vadītāja, nevis režisore Baņuta Rubesa.

Daiga Bitiniece

LASĪTĀJS VAICĀ

Kurzemnieka lasītāju jautājumi Kuldīgas novada domes priekšsēdei Ingai Bērziņai.

Ja ir sūdzība, ir pārbaude

? Cik zināms, februārī domē bijis Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB). Kāds bija tā ierašanās mērķis?

I.Bērziņa: „Jā, KNAB pārstāvji bija, viņus interesēja SEB bankas ēkas iegāde. Vairāk man nekas nav zināms. Arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) prasīja visus dokumentus šajā jautājumā. Vienus un tos pašus dokumentus esam nosūtījuši VARAM un KNAB. Es nezinu, kādēļ ir šāda interese, visticamāk, pamatojoties uz kādu sūdzību.”

Potenciāls jāizmanto

? Kādēļ bijušajam Kuldīgas aktīvās atpūtas centra (KAAC) vadītājam un Saeimas deputātam Artim Gustovskim izveidots jauns amats? Ja tāds bija vajadzīgs, kādēļ netika rīkots konkurss?

I.Bērziņa: „Artis Gustovskis

ir galvenais eksperts darbam ar valsts institūcijām, sabiedrību, tūrisma un inovācijām. Tāds amats iepriekš nav bijis, bet budžetu tas neietekmē, savukārt atdeve būs liela. KAAC visu laiku ir bijušas četras štata vietas. Kamēr Artis strādāja Saeimā, viena bija brīva. Fiziski Artis atrodas turpat, kur iepriekš, bet pienākumi ir pārdaļīti. Konkurss šajā gadījumā nebija jāsludina. Nevienam neapšaubās, ka Artis ir Latvijā atzīts tūrisma eksperts. Līdz ar to viņa pienākumus palikusi tūrisma stratēģija, politiskā virzība un redzējums – viss, ko viņš darīja iepriekš. Tūristu ikdienas apkalpošanu un citus pamata pienākumus ļoti labi veic KAAC Janas Bergmanes vadībā.

Artis pēc rakstura ir ļoti komunikabls. Nepilnu gadu esot Saeimā, viņam ir izveidojušās labas attiecības ar cilvēkiem, kuri darbojas Saeimā, valdībā, dažādās organizācijās. Reizi nedēļā vai pat biežāk viņš piedalās sanāksmēs Rīgā, kur tiek lemti jautājumi, kas skar pašvaldības. Piemēram, šobrīd notiek diskusijas par Konkurences likumu, aktuāls jautājums ir par administratīvi teritoriālo

reformu, skolotāju algām. Šajās sanāksmēs ir iespēja piedalīties arī no pašvaldībām. Cik spēju, arī es piedalos un izsakos, bet fiziski uz visām nevaru izbraukāt. Vienmēr cenšos izvērtēt, lai vidēji vairāk par vienu dienu nedēļā projām no Kuldīgas nebūtu. Arta darbība palīdz uzturēt ikdienas saiti ar Saeimas komisijām, ministriem, viņu biroju cilvēkiem.

Vēl Arta prasmi komunicēt izmantojam darbā ar sabiedrību. To gribam izvērst aktīvāku. Piemēram, tādās sapulcēs, kāda mums bija ar iedzīvotājiem par kaķu jautājumu, arī iedzīvotāju sapulcēs pagastos. Esam izstaigājuši gandrīz visas mūsu pašvaldības iestādes un runājuši pilnīgi ar visiem darbiniekiem. Nepietiek, ka es viena aizeju, vajag par runāto apkopot kopsavilkumu, lai pēc gada šajā iestādē varam pateikt, ko esam izdarījuši, ko mainījuši. Šādam darbam arī vajadzīgs papildu spēks. Pašam Artim ļoti tuvas ir inovācijas. Drīz pie mums būs eksperti, kuri mācīs, kā Kuldīgu pārveidot par viedo pilsētu. Ir arī citas idejas.”

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai vajadzētu atļaut vēlēšanās piedalīties jauniešiem no 16 gadu vecuma?

Megija Muižniece, studente: – Domāju, ka nevajag. Tajā vecumā neviens par politiku nedomā. Arī man nav lielu zināšanu politikā, un par to neinteresējos. Pašai ir 18, bet uz vēlēšanām vēl neesmu bijusi un nezinu, vai ietu, ja tagad tādas notiktu.

Salvijs Rībena, mācās Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā: – Man pašam ir 15 gadi. Domāju, ka vajag atļaut, būtu vairāk vēlēšanu. Es gan pats par politiku neinteresējos, un, ja nākamgad man būtu jādodas balsot, visticamāk, es neietu, bet šādu iespēju vajag piedāvāt.

Anete Šterna, bezdarbiece: – Lai paliek, kā ir. Daudzi vēl 16 gadus nav tik pieauguši, lai varētu izlemt tik svarīgas lietas. Viņi, iespējams, ietekmētos no reklāmām, publikācijām internetā. Vēlēšanu rezultātus gan tas īpaši neietekmētu, jo lielākā daļa jauniešu, visticamāk, nedotos balsot.

Andris Šneiders, strādā kokzāģētavā: – Noteikti jāļauj. Šādā vecumā jaunieši jau ir patstāvīgi, domājoši un apzinās, ko vajag mūsu Latvijai. Skatos, kā mans dēls interesējas par politiku – viņš zina, kā vajag, kā būtu labāk. Tagad jaunieši vairāk visur iesaistās, par daudz ko interesējas. Es arī labprāt parakstītos par šādu iniciatīvu.

Rīta Lauva, strādā kafējnicā: – Kāpēc gan ne? Jauniešiem ir savs viedoklis, un kāpēc lai viņi nedrīkstētu izteikt savas domas? Domāju, ka mūsdienu jaunieši ir ļoti zinoši arī 16 gadus. Man pašai ir 15 gadus vecs dēls, un viņš būtu gatavs nākamgad doties uz vēlēšanām. Jauniešu viedokli visvairāk ietekmētu vienaudži, jo ir daudz tādu, kas par politiku interesējas un var pastāstīt pārējiem.

Māra Zeberliņa, pensionāre: – Ja jau medīt ļauj no 16 gadiem, tad jāļauj arī balsot. Es gan neatzīstu, ka tādā vecumā atļauj medīt, bet uz vēlēšanām iet gan varētu. Vismaz vairāk būtu, kas balso, vienīgi tad viņi vairāk jāizglīto. Jauniešiem gan politika neinteresē, bet, ja viņiem sniegtu vairāk informācijas par to, tad varētu.

Antra Grīnberga, Lāsmas Reimanes foto

Mazskautu piedzīvojums

Astoņi Kuldīgas mazskauti guvuši spilgtus iespaidus Latvijas Kristīgo skautu (LKS) 1. ziemas nometnē *Aļņa taka*.

Līdz šim mazskautiem bijušas vasaras nometnes, bet turpmāk viņi tiksies, spēlēs spēles, pārbaudīs erudīciju un fizisko veiklību arī ziemā. Kā stāsta LKS 58. Kuldīgas vienības vadītājs Jānis Bubinduss, izstrādāta mazskautu darbības programma četriem gadiem. Šogad tā ir veltīta Zemes gadam, līdz ar to arī *Aļņa takā* mazskauti apguva visu par augiem un dzīvniekiem. Alnis ir šīgada titulētais Latvijas dzīvnieks. Trīs dienas kuldīdznieki kopā ar Rīgas, Jelgavas, Baldones un Dobeles mazskautiem dzīvoja un individuāli vai pa saimēm darbojās Zebrenes pagasta bijušajā pamatskolā. Izveidoja savu atribūtiku (ģerboni un saukli), sacentās erudīcijas spēlē par dabu, rakstīja dienasgrāmatu un darīja daudz ko citu.

Aizraujošs bijis pārgājiens uz Īles nacionālo partizānu bunkuru. Tas ir Baltijā lielākais bunkurs, ko 1948. gadā mežā izbūvēja apvienotās latviešu –

lietuviešu grupas partizāni, lai cīnītos pret padomju varu. Gadu vēlāk tur iebruka čeka un bunkuru kopā ar nacionālajiem partizāniem uzspridzināja. Savukārt 90. gadu sākumā zemessargi kopā ar citām patriotiskām organizācijām atraka saspridzināto slēptuvi, savāca kritušo kaujinieku kaulus un pārāpbedīja. Tagad bunkurs atjaunots tāds, kāds bija pirms spridzināšanas. Tur ir krāsniņa, galds, šauras lāviņas. Mazskauti varēja iejusties partizānu dzīvē. Arī pats gājiens bijis kā izdzīvošanas skola. Nometnes dalībniekiem bija jāmēro vairāk nekā seši kilometri vienā virzienā, jāiet gan pa dubļainiem laukiem, gan mežu, gan ļoti apledojušu ceļu. Turklāt ceļā jāpārvar šķēršļi un jāizpilda nometnes rīkotāju uzdevumi, jāvadās pēc kartes, jāsameklē noteiktas zīmes. „Vienības vadītāji bija tikai pavadoņi, mazskauti visu darīja paši,” tā J. Bubinduss. „Kad braucām mājās un bērniem jautājām, kā viņi vērtē pasākumu, visi vienprātīgi atsaucās, ka ar 9–10 ballēm.”

Daina Tāfelberga

Nometnes organizatoru arhīva foto

Ceļā uz Īles nacionālo partizānu bunkuru mazskautiem gandrīz kilometrs bija jānoiet kā pa slidotavu un jāpārvar vēl citi šķēršļi. Attēlā Kuldīgas mazskauti: Krišjānis Bredovskis, Raivis Strazdiņš, Jēkabs Olte, Kurts Žvīgurs, Anna Rieta, Edgars Birznies, Dāvids Jānis Skuška (nav redzams Alekss Silvestrovs), viņiem seko vienības vadītāji Didzis Skuška un Jānis Bubinduss.

Rīkos interesantākas sapulces

Kuldīgas novada pagastu pārvaldes vadītāju sanāksmē tika spriests par iedzīvotāju sapulču organizēšanu, lai tās būtu interesantākas.

Domes izpilddirektore Agnese Buka ierosināja sapulces norises vietu iekārtot tā, lai pašvaldības pārstāvji būtu kopā ar tautu un veidotos dialogs. Iepriekš iedzīvotāji sasēdās pēdējās rindās, bet pirmajās tikai tad, ja citur nebija vietu. Speciālisti nostājās priekšā, norunāja savu runājamo, kāds no zāles uzdeva jautājumus, un ar to sapulce beidzās. Ja sasēstos pusaplī, saikne būtu ciešāka, veidotos dialogs un varētu kopīgi izspriest nozīmīgāko. Marketinga un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Kristīne Duļbinska piebilda, ka arī filma par pašvaldības paveikto un iecerēm ne visus interesē, tāpēc laika taupības nolūkos to varētu nerādīt.

Tā kā šogad par vienu no galvenajām prioritātēm izvirzīta ceļu sakārtošana, par šo tēmu

noteikti vajadzētu runāt ar iedzīvotājiem. Pārvaldniekiem jāapkopo informācija par visu ceļu, tostarp mazo, stāvokli. Tāpat arī par ēkām: kas saremontēts, ko vēl vajag. Kultūras organizatoriem, bibliotekāriem, sociālajiem darbiniekiem būs jāatskaitās par 2018. gadu un jāizstāsta šīgada plāni. „Katras jomas speciālistam ir jāstājas publikas priekšā un jārunā ar iedzīvotājiem,” tā A. Buka. Vēl pārvalžu vadītāji sprieda, vai vajag aicināt nekustamo īpašumu nodaļas pārstāvi, jo diskusijas izraisījuši pašvaldības zemju nomas maksas paaugstināšana. Tomēr tas būtu vairāk individuāli pārrunājams jautājums. Tāpat ir jūtama neapmierinātība ar *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* darbu – galvenokārt par nesaprotamiem vai kavētiem rēķiniem u.tml. jaunās programmas dēļ. Taču visos pagastos tikko jau bijusi uzņēmuma pārstāvju tikšanās ar iedzīvotājiem.

Daina Tāfelberga

Kā attīstīt biznesu

7. martā no 11.00 Ventspils pasažieru prāmju terminālī, Dārzu ielā 6, norisināsies Biznesa diena, kurā īpaša uzmanība tiks pievērsta nodarbinātības un cilvēkkapitāla attīstības jautājumiem, riskiem un iespējām, sākot starptautisku sadarbību un eksportu.

Pirmajā daļā *Domājam globāli, lai rīkotos lokāli* būs par pašvaldības aktualitātēm biznesa attīstībai, Ventspili raksturojošajiem ekonomiskajiem rādītājiem, par to, kā piesaistīt jaunus, kvalificētus speciālistus. Latvijas Bankas vadošais ekonomists Andris Strazds prezentācijā par ASV un Ķīnas tirdzniecības karu, *Brexit* peripetijām, notikumiem eirozonā un tā visa sasaisti ar Latvijas tautsaimniecību, centīsies atbildēt uz provokatīvu jautājumu: vai šis ir mirklis pirms negaisa?

Otrās daļa tēma būs *Riski, nauda, uzticība*. Elektronisko mūzikas instrumentu ražotājs Ģirts Ozoliņš no *Erica Synths* argumentēs, kādēļ Latvija ir pasaulē labākā vieta elektronikas ražošanai; Arnis Praudiņš no *Swedbank* cels gaismā uzņēmējiem un banķieriem zināmās burtu kombinācijas KYC, AML, NILLTFN; jaunā uzņēmēja Egita Vītola atklās, kā trijos mēnešos no idejas nonāca pie zīmola *Penguin Stories* produkta; par finansējuma iespējām runās Ilze Grundmane no *Altum* kopā ar Mārtiņu Kreicbergu no *Immer Digital*.

Viena no organizatorēm, Ventspils pilsētas domes ekonomikas nodaļas ekonomikas konsultante Krista Papēde mudina piedalīties arī citu novadu interesentus. Pieteikšanās un programma: ej.uz/BiznesaDienaVentspils19.

Jana Sūrums

Jaunums – izgaismota rumba un šovs virs ūdenskrituma

Šogad Kuldīgas restorānu nedēļas laikā būs kāds jaunums, proti, divus vakarus – 15. un 16. martā – ar gaismas šovu tiks izgaismota Ventas rumba. Ūdenskritums tiks izgaismots

no 21.00 līdz pusnaktij. Gaismas šovi paredzēti ik pa pusstundai. Tos nodrošinās firma *PxB*. Restorānu nedēļu organizē Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs.

MEDIĶI INFORMĒ

Slīd un krīt

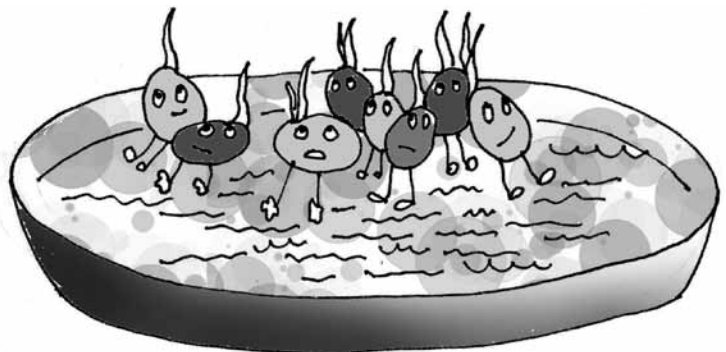
Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe **Dārta Girgensone**.

No 22. februāra līdz 1. martam Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā mediķi bijuši 83 izsaukumos. Uz slimnīcu aizvesti 42 pacienti, no tiem 12 bērni un viena grūtniece. Alkohola reibumā bijuši astoņi vīrieši, divi no viņiem Kuldīgā guvuši krimināltraumu.

Gadu vecs puisītis paķēris krūzi ar verdošu tēju. Slimnīcā nonācis ar termisku rumpja apdegumu. Vīrietis (50 gadi), ejot pa kāpnēm, paslīdē-

jis un kritis – slimnīcā nogādāts ar lauztu apakšstilbu. Dubļos paslīdējis 45 gadus vecs vīrietis, kurš lauza ciskas kaulu. Tāds pats lūzums arī kādai 79 gadus vecai sievietei, kura pakritusi mājās. Kāda kundze (84) gājusi pa ielu, viņai aizķērusies kāja aiz trošuāra apmales. Kritienā savainots plecs un augšdelms. Jaunietis (25) kritis pie mājas kāpnēm un savainojis galvu. Uz slimnīcu aizvests ar iespējamu smadzeņu satricinājumu.

NUMURA PADOMS

„Sēklas diedzējot, vispirms tās izmērcē, ūdeni nolej, ik pa laikam skalo, tur siltā vietā. Ir speciāli diedzēšanas trauki, bet to var darīt arī burkā, kas pārsegta ar marli. Galvenais ir skalot, lai sēklas nesapēlē,” iesaka uztura speciāliste Katrīna Spuleniece-Aišpūre.

Līderes kods gaida uzņēmējas Kuldīgā

Kuldīgas novada uzņēmējas aicinātas piedalīties pēc biedrības *Līdere* iniciatīvas rīkotajā pasākumā *Līderes kods* 21. martā no 16.00 līdz 19.00 Kuldīgas Mākslas namā.

LĪDERE

Biedrība dibināta 2003. gadā, tā apvieno uzņēmējas un augstākā līmeņa vadītājas, un *Līderes koda* mērķis ir iepazīt domubiedrenes novados, noskaidrot sievietes uzņēmējas spēka formulu, dzīves un darba pamatvērtību kodu, aktualizēt to nozīmi valsts un uzņēmējdarbības izaugsmē. Biedrība jau uzmeklējusi mūspuses uzņēmējas, kas dalīsies pieredzē, un aicina arī citas brīvā atmosfērā sarunāties par vērtībām, kas palīdzējušas veidot uzņēmumus un nepadoties,

devušas drosmi pretoties grūtībām un virzīties uz priekšu. „Ar prieku gaidīsim katru, jo tikai kopā varam izveidot diskusiju, atrast kopīgās un atšķirīgās vērtības, tā izveidojot patieso līderes kodu visā tā krāsu bagātībā,” saka viena no organizatorēm, biznesa vadības trenere un mentore Mārīte Špicberga.

Dalība bez maksas. Jāpiesakās līdz 18. martam pa tālr. 27091623 (Agnesei Lapsīnai) vai e-pastā: agnese.lapsina@kuldiga.lv.

Daiga Bitiniece

Policijā trūkst darbaroku

Par iespējām strādāt Valsts policijā (VP) vairākas stundas Kuldīgas tirdzniecības centrā *Rimi* interesentiem stāstīja Kurzemes darbinieki. Varēja arī apskatīt ekipējumu.

Kuldīga ir otrā Kurzemes pilsēta, kurā noritēja rekrutēšanas akcija, lai jauniešus no 18 gadiem un vecākus cilvēkus ieinteresētu par darbu policijā. Tāda vēl notikusi Ventspilī, bet būšot arī citviet Kurzemē.

„Policijā ir dažādas specialitātes, un ceram, ka ar akciju izdosies jauniem cilvēkiem radīt interesi, un viņi mūsu

Par Valsts policijas ekipējumu interesentiem Kuldīgā stāsta Ēriks Grīnvalds, kurš policijā strādā 19 gadus.

rindas papildinās,” sacīja Kurzemes reģiona preventīcijas grupas inspektors Andris Kūla. „Policijas darbs ir vērsts uz sabiedrību, tāpēc nolēmām, ka tirdzniecības centros, kur pulcējas daudz ļaužu, varam viņus uzrunāt un parādīt sevi.”

Te varēja saņemt speciālus bukletus par prasībām, kādas jāizpilda, stājoties darbā policijā. Tie atrodami arī internetā: www.vp.gov.lv/esipolicists.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Līgumus par atkritumiem slēdz vairāk

„Skrundas novadā tiek izstrādāta karte, kurā būs atzīmētas visas šķiroto atkritumu konteineru vietas, un iedzīvotājiem būs vieglāk atrast sev tuvāko. Interese par šķirošanu pieaug,” stāsta domes priekšsēde Loreta Robežniece.

Pašvaldība ņēmusi vērā iedzīvotāju, deputātu un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ieteikumus: „Ir uzlaboti 2018. gada 25. oktobra saistošie noteikumi *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Skrundas novadā*. Pēdējie precizējumi apstiprināti janvāra domes sēdē.”

Kā skaidro sabiedrisko attiecību speciāliste Iveta Rozenfelde, ir precizēti jēdzieni un normas, iedzīvotāju grupas, atkritumu izvešanas biežums un līguma slēgšana, ņemot vērā daudzumu, noteikta kārtība tiem, kuri šeit uzturas sezonāli, noteiktas maisu savākšanas vietas, sadarbība ar atkritumu apsaimniekotāju utt.

PANTS NEPRECĪZS, BET LĪGUMS JĀSLĒDZ

Pirms gada vairāki iedzīvotāji vērsās pie *Kurzemnieka*, iebilstot pret pašvaldības sodu par to, ka nav noslēgts līgums par atkritumu apsaimniekošanu.

I. Rozenfelde komentē: „Septiņi iedzīvotāji arī bija iesnieguši prasību tiesā, lai tā pašvaldības lēmumu atceltu un kompensētu materiālos un morālos zaudējumus. Pieci iebilda pret pašvaldības policijas protokolu, jo tajā nepareizi norādīta tā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa panta daļa, pēc kuras sods uzlikts, un divi pieprasīja atlīdzināt mantiskos zaudējumus, personisko un morālo kaitējumu – 11 483 eiro.

Kā atzina tiesa, pašvaldības policija protokolos tiešām nepareizi norādījusi panta daļu (75. panta pirmo daļu). Otrā daļa paredz atbildību par konkrētu nodarījumu, proti, bezdarbību, neiesaistoties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu

savākšanā. Bet zaudējumu un kaitējuma kompensācijas pieprasījumus tiesa noraidīja, kā arī atzina iedzīvotājus par vainīgiem un sodīja ar naudas sodu pēc 75. panta otrajā daļā minētajiem apstākļiem. Tiesa uzsvērusi, ka gan 75. panta pirmā, gan otrā daļa atbilstoši panta nosaukumam (*Atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšana*) paredz atbildību par atkritumu apsaimniekošanu regulējošo aktu, tostarp pašvaldības noteikumu, pārkāpumu.”

NEUZKRAUT CITIEM

„Līgums jāslēdz tāpēc, ka, pirmkārt, to nosaka Atkritumu apsaimniekošanas likums, arī likums *Par pašvaldībām* un pašvaldības saistošie noteikumi,” tā I. Rozenfelde. „Otrkārt, ikviena mājāsaimniecība pilsētā vai laukos rada atkritumus. No iegādātajām precēm paliek iepakojums – maisiņi, pudeles, papīrs, arī nolietotās preces ik pa laikam nākas izmest. Papīru var sade-

leguvumi, slēdzot atkritumu izvešanas līgumu

1. Var noteikt, cik bieži atkritumi jāizved.
2. Var pieteikt papildu izvešanu.
3. Lietošanā var saņemt atkritumu apsaimniekotāja konteineru.
4. Sakopta vide.
5. Kļūst mazāk neatļautu izgāztuvju mežos un citos īpašumos. (Bioloģiskos atkritumus drīkst kompostēt savā īpašumā.)

dzināt krāsnī, bet kā atbrīvoties no tā, ko nevar kompostēt, ko nevar vai nedrīkst sadedzināt? Kas notiek ar atkritumiem, kuru radītāji līgumu nav noslēguši? Tie visbiežāk nonāk to iedzīvotāju konteineros, kuri līgumu noslēguši un atkritumus nodod apsaimniekotājam. Bet, izmetot mežā vai citviet dabā, tiek nodarīts milzīgs kaitējums videi.”

Anna Bivbāne

Skrundas novadā 2017. gada 1. janvārī noslēgti **603** atkritumu apsaimniekošanas līgumi, gada beigās skaits pieauga līdz **713**, bet pērnā gada nogalē sasniedza **873**.
/Pēc SIA Eko Kurzeme datiem/

Ja gribi studēt medicīnu

„Gatavoties studijām ir kā gatavoties ilgām ceļojumam,” tā saka Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Medicīnas fakultātes students Egīls Zaķis, kurš Kuldīgas jauniešu mājā seminārā par izglītību un darbu medicīnā iepazīstināja ar savas augstskolas piedāvājumu.

Semināru rīkoja Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) kopā ar RSU, Latvijas Universitātes (LU) P. Stradiņa medicīnas koledžu, LU Rīgas medicīnas koledžu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu un Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centru. Tādi notika visā Latvijā ar noslēgumu pie mums. Bija ieradušies skolēni, kurus medicīna interesē.

„CEĻŠ UZ PILNĪBU IR PRAKSE”

Aleksa Vihlo un E. Zaķis kā RSU Medicīnas fakultātes 3. kursa studenti skolēniem stāstīja, cik būtiska ir simulācijas tehnika, kas palīdz jaunajiem ārstiem labāk strādāt. „Neviens negribētu,

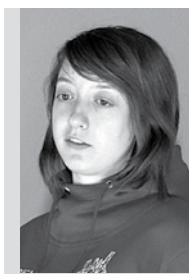
RSU Medicīnas fakultātes students Egīls Zaķis skolēniem izskaidro augstskolas dzīves principus.

lai ķirurgs tieši ar viņu paveiktu savu pirmo operāciju. Tāpēc īpaši medicīnā vajadzīga simulācijas. Katram ir iespēja tās iemēģināt vairākas reizes, jo ceļš uz pilnību ir prakse. Jo vairāk darīsi, jo vairāk iesēdīsies atmiņā. Turklāt tad jaunajam ārstam ir mazāks uztraukums. Visi studenti sākumā mācās teorētiski, tad pāriet uz simulāciju un tikai tad dodas pie pacientiem. Mūsu universitātē ir Medicīnas izglītības tehnoloģiju centrs, kurā nesen bija remonts un kurā ir dažādas mulžas un simulācijas. Zobārsti praktiskās iemaņas apgūst Stomatoloģijas institūtā. Universitāte sadarbojas arī ar Rīgas un lielākajām reģionālajām slimnīcām, kurās

izveidoti mācību centri. Tur notiek gan teorētiskas, gan praktiskas nodarbības.” Studenti piebilda, ka tehnoloģijas attīstās un tagad ir daudz vairāk iespēju šo nozari apgūt arī mobilajās lietotnēs.

PIEĀŠ FAKULTĀTES TOPOŠAJIEM MEDIĶIEM

E. Zaķis: „Ieliksiet vidusskolas diplomu kofērī un dosieties jaunā vidē. Viss nebūs pazīstams – kaut kas būs arī jāiemācās. Stradiņa universitāte varētu būt viens no jūsu ceļojuma mērķiem.” Tajā ir deviņas fakultātes, 68 programmas, vairāk nekā 900 budžeta vietu, vairāk nekā 9000 studentu, tostarp vairāk nekā divi tūkstoši no 47 valstīm.

RSU studente Aleksa Vihlo uzskata, ka studiju laikā jāizmanto visas iespējas – ne tikai apgūt profesiju, bet arī iesaistīties sabiedriskajā dzīvē.

Skolēni tika tuvāk iepazīstināti ar tām RSU fakultātēm, kurās mācās medicīnu. Tās ir Farmācijas, Medicīnas, Rehabilitācijas, Zobārstniecības, Sabiedrības veselības un sociālās labklājības.

Viesi izskaidroja, kā vidusskola atšķiras no augstskolas, piemēram, lekcijas ir ilgākas nekā stundas, skolu vada direktors utt. Kā piebilda A. Vihlo: „Ārpus mācībām ir pievienoties Tautas deju ansamblim *Ačkups* vai jauktajam korim *Rīga*, apmeklēt sporta nodarbības, darboties pašpārvaldē.”

Lāsmas Reimanes
teksts un foto

Ar ogām rada prieku

„Laukos nav viegli, bet jebkurā darbā sava garoziņa. Rīgā atgriezties mēs noteikti negribētu,” atzīst Rendas pagasta Viļņu saimnieki Maija un Raimonds Simanoviči, kuri plašāk zināmi ar saviem smiltsērķšķu un citiem produktiem.

KAS KURAM LABĀK SKAN

Kādreizējie rīdzinieki Viļņos sāka saimniekot pirms nepilniem 15 gadiem. Priekšvēsture gan ir daudz garāka. Maijas vecvecāki 1944. gadā, kad Rīgā atkal ienāca Sarkanā armija, devās bēgļu gaitās uz Kurzemes pusi. Nonāca Rendā, kur viņus uzņēma Viksienos. Tāds nosaukums tagadējiem Viļņiem bija tikmēr, kamēr padomju vara nostabilizējās un sāka pārdēvēt ielas un mājas tai pieņemamākos vārdos. Viksieni esot izklausījušies vāciski. Maijas vecvecāki ļoti sadraudzējās ar saimniekiem, nodzīvoja te visus grūtos pēckara gadus un saglabāja ciešas attiecības arī vēlāk. Te, Rendā, Maijas mamma satika puisi, ar kuru apprecējās pēc tam, kad, izmācījusies par mediķi, nosūtīta uz Valmieru. Te arī Maija pavadīja bērnības un jaunības vasaras, kaut ģimene jau bija pārcēlusies uz Vidzemi. Nav nejaušība, ka tad, kad vecie saimnieki vairs paši nespēja, rīdziniece Maija savu lauksaimniecības uzņēmējdarbību sāka šeit un stādaudzētavu reģistrēja saistībā ar vēsturisko nosaukumu – SIA Viksieni M.

MEDIKE UN POLICISTS LAUKĀS

Tiesa, kopš tā brīža uzņēmējdarbības reizrēķīni ieviesuši korekcijas. Stādu audzēšana vairs nav pamatnozare – tagad Maija un Raimonds ir mājražotāji un no pašu audzētām ogām un augiem gatavo sīrupu, pastilas, eļļu, sulu. „Vairāk nekā 20 gadus Gaiļezera slimnīcas neiroķirurgijas nodaļā nostrādāju par procedūru medmāsu,” atceras Maija. „Visu laiku starp antibiotikām un operācijām. Jutu, ka esmu sevi izsmēlusi gan fiziski, gan garīgi. Draudzene un kolēģe, ar kuru kopā esam bijušas kopš 1. klases, teica, ka jāiet uz Bulduriem mācīties dārzkopību. Viņa izdomāja audzēt eglītes un sauca mani līdzī. Vispirms izmācījos parku dārzniecību, bet sapratu, ka stādu audzēšanai ar to nepietiek. Tad Buldurus pabeidzu otrreiz kā stādaudzētāja.” Sākumā

„Man tās idejas reizēm tik pūkainas! Labi, ka vīrs Raimonds ir praktiskāks – prot tālredzīgi apslāpēt to, kas var neizdoties,” atzīst mājražotāja Maija Simanoviča.

Viļņos top daudzveidīgi dabiski produkti ar devīzi *No mūsu ogām jūsu priekam.*

Maija vēl mēģināja stādu audzēšanu savienot ar medmāsu darbu, lai ir stabili ienākumi. Tomēr tas nebija iespējams, un viņa uz Rendu pārcēlās pavisam. Vēlāk arī Raimonds atstāja darbu Valsts policijā. Kādu laiku abi audzēja dekoratīvos skujeņus.

BARO VISU GADU

„Šīsdienas skatījumā īsti pareiza izvēle tā nebija,” atzīst Raimonds. „Esam patālu no ceļa, skujkoki aug lēni, un, kad tos varēja sākt tirtot, Latvijā uzņāca tā dižkibeļe un dekoratīvie stādi cilvēkus vairs neinteresēja. Bijām sākuši ar smiltsērķšķiem, un izrādījās, ka to produkcija krīzei nav pakļauta: par veselību cilvēks domā arī grūtos laikos. Turklāt smiltsērķšķi un to produkti mūs baro visu gadu, bet stādi – tikai dažus mēnešus no aprīļa līdz Jāņiem, kā arī īsu brīdi rudenī, kaut ar tiem jāstrādā visu laiku. Tā kā esam tikai divi, jo bērni izklīduši kur kurais, bet citus palīgus neaicinām, ar stādaudzēšanu vairs neaizraujamies.”

ĶABULĪTIS UN CITAS SĒRIJAS

Simanoviči sāka ar smiltsērķšķu sulu, tagad klāsts ievērojami paplašināts un top jauni produkti, kādi citur tirdzniecībā maz redzēti. Piemēram, smiltsērķšķu sinepes, bazilika eļļa, topinambūra sīrups. Interesanta ir sērija *Ķabulītis*. Tās ir žāvētas un maltas ogas. Par ķabulīti nosauktas tāpēc, ka ķab, kad pakrata bundžiņu. Sērijai pievienojies topinambūrs – veselīgs, bet specifisks sakņaugis.

Būtībā visa Viļņos tapusi produkcija ir veselīga. Kā stāsta Raimonds, svarīgi nav tikai tas, kādām metodēm ogas un augi tiek audzēti, bet arī tas, kā pārstrādāti. Uzglabājot mīnus 20 grādos un žāvējot ne vairāk kā plus 40 grādos, vērtīgais maksimāli tiek saglabāts. Ja no tiem mīnusiem iesviež plus 120 grādos, tad maz labā paliktu pāri.

Par nosaukumiem un noformējumu Simanovičiem ir savi ieskati. „Cilvēki smiltsērķšķi pērk, jo zina, ka tas ir veselīgs, bet nevienu vārdu par veselību uz produkcijas nedrīkstam rakstīt.

Vajag kaudzēm saskaņojumu,” teic Raimonds. „Sākumā devīze bija *No mūsu ogām jūsu veselībai*. Protams, aizliedza. Bet tieši Pārtikas un veterinārā dienesta pārstāvji ieteica ko interesantāku – *No mūsu ogām jūsu priekam*. Diezgan sakarīgi. Mājražotāju tirgus ir tik mazs un nežēlīgs, ka nevaram atļauties ražot ko sliktu.”

PŪKAINĀS IDEJAS APSLĀPĒ

Par darba dalīšanu Raimonds pasteidzas ar smaidu atbildēt pirmās: „Maija ir boss un grāmatvede, es esmu funkcionāla piedeva viņas domāšanas aparātam.” Sieva daļēji piekrīt, jo viņai rodies daudzas pārāk pūkainas idejas, ko vīrs, būdams praktiķis un rēķinātājs, pratis tālredzīgi apslāpēt. Dienas režīms tāds kā jau visiem, kuri darbojas dārzā un ir atkarīgi no laika apstākļiem. Ja no rīta laika ziņas rāda, ka līs dienas divas, var no saldētavas ņemt ogas, atlaidināt un papildināt gatavo produkciju. Lielā apjomā Simanoviči neražo, lai pircējam piedāvātu svaigāku mantu. Ja

spīd saule, jāiet laukā – tur darba netrūkst.

DARBS NEBEIDZAS

Sestdienās Simanoviči dodas uz tirdziņiem. Braukuši uz visām pusēm, pat uz Latgali, tagad vairāk pa Kurzemi. Raimonds skaidro: „Ja sarēķina degvielas izdevumus un dalības maksu, tad labāk ir kaut mazs tirdziņš ar nelieliem ienākumiem tepat nekā tāls brauciens ar milzīgu pircēju plūsmu. Brīžiem sausais atlikums Vārmē ir lielāks nekā Valmiermuižā vai Rīgā. Turklāt mazajos tirdziņos ir patīkamāka vide, sirsnīgāki cilvēki. Mums tā savā ziņā ir socializācijas vieta. Atšķirībā no lielveikala pircējs tirgū ne tikai pērk, bet arī interesējas, kas jauns, no kā tas vai cits produkts sastāv. Pēc tam mūsmājās valda liels klusums – esam tā izrunājušies, ka vairs nespējam.”

Maija piebilst: „Darbs jau nebeidzas, kad ienākam no lauka vai atbraucam no tirgus. Vēl jau ir grāmatvedība un citu dokumentu kārtošana. Pat gulēt aizējot, darbs nebeidzas – līdz aizmigšanai idejas pa galvu rosās. Nav viegli, bet valsts darbā un vēl Rīgā es noteikti negribu.”

ABIEM LABI

Simanovičiem patīk Liepāja, Hercoga Jēkaba gadatirgus, viņi ir kooperatīva *Kuldīgas labumi* biedri, un produkcija nopērkama tā veikaliņā. Sešos gadus rendeniekiem radusies sava klientūra. Viņi arī ieviesuši depoziētājus, par ko valdība vēl tikai domā. Proti, ja pircējs atnāk ar tukšu stikla pudelīti, uz kuras ir etiķete *No mūsu ogām jūsu priekam*, un pērk jaunu sulu vai sīrupu, par tukšo taru pieņākas 50 centu atlaide. Kā saka, abiem labi: ražotāji tā piesaista klientus, un pircējam nav jādomā, kur likt pudeli, turklāt var lētāk iepirkties. „Mūsu klienti domā par veselību un ciena dabīgus produktus,” norāda Maija. „Mēs jau negatavojam ārstnieciskas zāles – tie ir vitamīni, kurus var izmantot dažādi: lietot tīrā veidā, pievienot saldējumam, kūkām, arī gaļas ēdieniem.”

Tranzīts sit augstu vilni

Pēc pirmās kupli apmeklētās balles ar grupu *Tranzīts* un labajām atsauksmēm Rendas kultūras namā 9. martā jau sarūpēts nākamais pasākums – par godu Starptautiskajai sieviešu dienai.

Kultūras organizatore Sandra Gailuma stāsta, ka iepriekšējā

balle saistīta ar Valentīndienu un vairāk domāta vietējiem ļaudīm. Tāpēc vispirms aīša izlikta pagasta centrā, bet pēc nepilnas nedēļas informācija ievietota sociālajos tīklos. Drīz jau visas vietas rezervētas. Uz balli saņākuši vietējie, braukuši arī no Vānes, Kuldīgas u.c. vietām.

Daudzi ieradušies pat no Rīgas – tur *Tranzīts* tik bieži neuzstājas un ieejas biļete ir dārgāka, tāpēc mērojuši tos 130 km.

„Apmeklētāji bija sajūsmā gan par grupu, gan bagātīgi klātajiem galdiņiem,” priecājas S.Gailuma. „Parasti tādos pasākumos galda klājēji iztiek ar minimumu, bet

mums bija vairāku veidu salāti, gaļas plates, smalkmaizītes. To sagādāja pašnodarbinātā uzņēmēja Inga Labecka no Kandavas. Un tikai par pieciem eiro vienam cilvēkam! Tāpēc jau nevarējam ēdinātājus atrast Kuldīgas novadā, ka tik lēti.”

Arī mūziķiem Rendā patīcis,

un izdevies viņus sarunāt vēlreiz, kaut pieprasījuma dēļ grupai grafiks pilns jau pusgadam. 9. martā 18.00 vispirms būs dziedātājas Kristīnes Šomas koncerts. Tad zāle tiks pārkārtota, lai atkal atpūstos ar *Tranzītu*.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Mācās pasmieties par sevi

Nīcas jauniešu dienā, kas šogad sarīkota ar nosaukumu *Iespējams tikai Nīcā*, satikušies pārstāvji no deviņām organizācijām, tai skaitā mūspuses jaunieši. Šīs reizes tematika – pasmieties pašiem par sevi, ikvienu aicinot iemācīties situācijas uztvert vienkāršāk.

„Tā ir mana lielākā balva”

Centra vadītājas un jaunatnes lietu speciālistes Ritas Dreizes vadībā pasākums notika trešo reizi.

Ideja dzimusi pirms deviņiem gadiem, bet toreiz pasākums ticis rīkots vietējiem. „Sobrīd esam izauguši līdz lielam pasākumam, kuru apmeklē ap 250 interesentu no Nīcas un citiem novadiem. Jau trešo gadu pasākums tiek organizēts pašu spēkiem, neiesaistot citas pašvaldības iestādes. Tas veicina atbildības un pienākumu apziņas veidošanos,” uzskata Rita. „Jauniešu diena man ir gada centrālais pasākums, kurā atkal un atkal varu pierādīt savas darba spējas un pieņemt jaunus izaicinājumus. Man patīk redzēt degsmi, entuziasmu. Patīk, ka jaunieši, kurš jūtas nepārliecināts par sevi, pēkšņi spēj izdarīt lielas lietas – tā ir mana lielākā balva.”

Rita smejas, ka viņas darba apraksts neparādot pat pusi no tā, ko ikdienā sanāk darīt. „Jauniešus uztveru kā draugus, kā bērnus, kā labus dzīves skolotājus. Kopš strādāju jauniešu centrā, esmu iemācījusies ļoti daudz. Ceru, ka arī no manis kāds ir ieguvis labu pieredzi.” Jauniešu centrs organizē pasākumus, palīdz un piedalās arī citu novada pasākumu nodrošināšanā, caur centru tiek organizēti Erasmus+ projekti, rīkotas meistarības klases. „Mani jaunieši ir fantastiski, viņus nav grūti motivēt, jo zinu, ka visu izdarīs. Dažreiz grūtības ir ar satikšanos, jo liela daļa ir aizņemti skolā, mūzikas skolā, daudzi strādā. Saziņa notiek caur *whatsapp*, kopā risinām jautājumus. Dažreiz vienkārši pavadām laiku kopā. Daudz smejamies, ja vajag, tad arī paraudām, izstāstām bēdas un meklējam risinājumu. Man jauniešu centrs ir kļuvis par otro ģimeni. Daudzi teiks, ka tā nav pareizi, ka darbs ir darbs, ka jānovelk robežas, bet šis darbs ir tik foršs, ka tas nav iespējams. No sirds priecājos, ka katra pavadītā diena ir kā ieguvums.”

Skrundas jauniešu amatierateātris savā priekšnesumā rāda Nīcas vienaudžu gatavošanos atbildīgajai dienai. No kreisās: Kristis Strazds, Diāna Tīna Strādniece, Emilija Vītola-Zariņa, Samanta Lēvalde, Anete Bivbāne, Arta Saulgrieze, Paula Zuntmane, Aivita Nauzere.

Priekšnesumos katra viesu komanda attēloja kādu nīcnieku dzīves ainiņu. Bija arī sarunas ar interesantiem un populāriem lektoriem, dažādu nozaru pārstāvjiem, sportiskas sacensības, kopīga zupas ēšana un fotografēšanās. Diena beidzās ar balli, kurā spēlēja grupa *4KW*.

Pasākumu organizēja Nīcas jauniešu centrs kopā ar novada domi un jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju. Centra vadītājas un jaunatnes lietu speciālistes Ritas Dreizes vadībā tas notika trešo reizi, bet vispār tiek rīkots deviņo gadu.

IEGŪT, CIK VIEN IESPĒJAMS

Skrundas jauniešu amatierateātra dalībniece Arta Saulgrieze piedalās otro gadu: „Šī diena ir lieliska, var iegūtu jaunus draugus, labi pavadīt laiku. Te tiek gūta pieredze, jo kļūstu komunikablāka, vairāk iesaistos, var pats sākt kaut ko rīkot, veidojas laba sadarbība ar citiem jauniešu centriem.” Artai vislabāk patikušas sportiskās nodarbes, kurās viņa atbalstīja teātra biedrus, kā arī katras organizācijas rādītāji priekšnesumi: „Redzams, ka tajos ieguldīts liels darbs, laiks un izdoma.” Diāna Tīna Strādniece piedalās pirmoreiz: „Ar teātri veidojam priekšnesumu, kurā attēlojam Nīcas jauniešu gatavošanos svarīgajai dienai. Ir interesanti redzēt, kā viss notiek. Man šis pasākums dod pieredzi, pati kļūstu atvērtāka.”

9. klases skolnieks Agris Baldiņš no Vārmes saka: „Pagasta jauniešu centrā esmu jaunpienācējs, tāpēc cenšos piedalīties katrā pasākumā un izbraukumā. Man patīk, ka vienā vietā pulcējas tik daudzi, ar kuriem var iepazīties, var viens no otra mācīties. Visvērtīgākais ir tas, ka uzaicinātie lektori dalās pieredzē. Mēģinu no visa paņemt tik daudz, cik iespējams.”

SVARĪGI BŪT KOPĀ

Brocēnu novada jauniešu centra *Kopā* jaunatnes lietu speciālists Ēvalds Kārklīšs smejas – viņš esot stabils jauniešu dienas apmeklētājs: „Otro gadu pārstāvu Brocēnus, pirms tam šeit braucu kā Saldus jauniešu domes pārstāvis. No Brocēniem esam 15 dalībnieki no 15 līdz 30 gadiem. Latvijas likumi nosaka, ka jauniešu vecums ir no 15 līdz 29 gadiem. Eiropā jaunieši skaitās līdz 30 gadiem, Itālijā – līdz 35, bet Portugālē – līdz 40, tāpēc jābrauc dzīvot uz Portugāli.”

Priekšnesumā bija neliels stāsts, ko mans tēvs stāstīja kā autovadītājs, kurš braukāja pa Eiropu. Viņš atminas laikus par Nīcas kafējnīcu *Biz biz*, kurā bijis slinks kaķis, kas vienmēr gulējis veikala telpās. Turpinājumā stāstījām par jauniešu centra brīvprātīgo no Ēģiptes, kurš atvedis zināšanas, kā ietīt mūmiju. Tīšanas laikā dziedājām dziesmu, kurai mainīti vārdi saistībā ar Nīcu.”

Vārmes skolnieks Agris Baldiņš:

„Man patīk, ka vienā vietā pulcējas tik daudz jauniešu, ar kuriem var iepazīties, var viens no otra mācīties.”

Sportā nīcnieki pārbaudīja katras jauniešu organizācijas veiklību. Uzvarēja draudzība.

Brocēnu jaunieši rāda, kā ietīt mūmiju.

Arī Brocēnos vairākus gadus notikušas šādas dienas: „Mums tās nav atvērtas citiem – rīkojam tikai novada jauniešiem. Varbūt kādreiz organizēsim ko lielāku, aicinot ciemiņus. Šogad mūsu diena paredzēta 5. aprīlī Blīdenē.” Jaunatnes darbinieks uzsver, ka viņam svarīgi iepazīties ar jauniem cilvēkiem: „Tā tiek nodibināti kontakti, lai veidotu sadarbību.”

Dārzkopja gads sācies

Profesionāli dārzkopji jau februārī sākuši sēt sēklas dēstiem. Ja stādus izaudzēt vēlas arī amatieri, martā ir pēdējais laiks ķerties klāt. Savukārt, ja gribas kaut ko zaļu un garšīgu tūlīt, – laiks mikrozaļumiem un diedzējumiem. Ir arī īstais brīdis apskatīties, kas notiek dārzā.

Siltumā un mitrumā

Dēsti jāaudzē faktiski visiem siltumnīcas augiem, agrajiem dārzeniem, tiem dārzeniem, kuriem ir pārāk sīkas sēklas un tāpēc grūtāk sadīgt laukā, visiem kāpostaugiem, vairumam garšaugu, kā arī kultūrām ar ilgu veģetāciju.

Dārznieki uzsvēr: ja augi jāpārpiķē, visērtāk tos sēt speciālās kasetēs. Tas ļaus izstādīt, netraumējot sakņu sistēmu. Kasetes var ērti nolikt uz palodzes tuvāk gaismai. Tajās pilda mitru kūdras substrātu, var izmantot siltumnīcai paredzēto augsni. Jo mazāka sēkla, jo mazāk to aprušina ar augsni. Puķu sēklas ir sīkas, un tās var pat neapberot tikai piespiest ar pirkstiem. Gurķu sēklas sēj apmēram centimetra dziļumā. Dīgšanas laikā ļoti svarīgs ir mitrums un siltums. Visērtāk laistīt ar rokas smidzinātāju.

Kas sējams martā?

Vasaras puķes: agerāti, asteres, balzamīnes, samtenes, verbenas, gacānijas, neļķes, puķu zirņi, kohijas, lefkojas, lobēlijas, laumutītes, petūnijas, salvijas, celozijas, cinijas u.c.

Garšaugi: pētersīļi, baziliks, izops, citronmelisa, majorāns.

Dārzeni: paprika, baklažāni, selerija, puravi, brokoļi, kolrābji, kāposti, ziedkāposti. Tomātus sēj martā, ja ir plēves siltumnīca. Stādīšanai ārā sēj aprīļa sākumā.

Ko darīt dārzā?

KOMPOSTS

Kaut arī rudenī lapas novāktas, tās ik pavasarī atkal sarodas gan zālienā, gan dobēs. Sagatavojot dārzu, daudzi pērnā gada lapas dedzina. Tomēr tā iznīcina ne tikai kaitēkļus, bet arī visus derīgos kukaiņus. Trūdošās lapas noder kompostam un ir barošanās, attīstīšanās vieta tiem kukaiņiem, kuri dārzā palīdz cīnīties pret kaitēkļiem. Agrā pavasarī īstais laiks veidot kompostu, liekot kārtām lapas ar augsni, kūdru, organisko mēslojumu.

AUGĻUDĀRZS

Kad nokūst sniegs, jāmēslo augļukoki, jāapgriež ogulāju un augļukoku vecie, slimie, sausie, apsalušie zari, jānoķalķo koku stumbri un resnie zari, upeņu krūmiem nolausa pumpuru ērces, bojātos pumpurus. Dārzkopis Guntis Kormis iesaka mēslo ar kāliju un fosfora mēslojumu. Pēc pāris nedēļām varēs bērt slāpekļa mēslojumu.

DAIĻDĀRZS

Košumdārzā jāpārlicinās kā pārziemojuši dekoratīvie augi, jāpārbauda rožu segums, jo pavasarī tās mēdz nevis izsilt, bet gan izsust. Segums jānoņem pakāpeniski, tas jādara dienā, kad nespīd spoža saule. Mūzāļie augi jānoēno no spilgtās pavasara saules, jāatjauno dekoratīvos krūmus, tos apgriežot. Puķu dobes jādzirdina, jānovāc vecie laksti un lapas, jāuzber kūdra. Daiļdārzniece Solveiga Zīle iesaka tomēr ar veco lakstu un stublāju novākšanu uzmanīties. Piemēram, hostām un astilbēm atkailināti dzinumumi var apsilt. Šobrīd, ja zeme nav sasalusi, jau var stādīt krūmus, dzīvžogus. Ir īstais laiks apgriezt egles, izgriezt dubultās galotnes, kamēr tās nesveķo.

JAUTĀ LASĪTĀJI

? **Pirms trim gadiem stādītai ābelītei viss stumbrs noaudzis ar sūnu. Ko darīt?**

Dārzkopis Guntis Kormis atbild, ka sūna ļaunu nedara, bet, ja grib atbrīvoties, stumbru var nokaļķot. Kaļķis sūnu iznīcinās. Marta sākums gan ir pats pēdējais laiks, vislabāk februārī. Var arī miglot ar Bordo šķīdumu, vara vai dzelzs vitriolu. Sūna, visticamāk, aug tāpēc, ka koks stādīts paēnā.

? **Uz pelargoniju spraudņiem, kas rudenī iestādīti podos, uzmetušās kaut kādas blusīņas. Augi kalst nost.**

Daiļdārzniece Solveiga Zīle uzskata, ka kukaiņi noteikti ienesti jau rudenī, pārziemojuši un vairojušie. Silta telpa ar sliktu vēdināšanu rada tiem labvēlīgu vidi. Ārā, kad ir vējš, lietus un saule, augs vairāk spēj cīnīties. Var smidzināt ar kādu ķīmisku vielu, bet ne istabā.

? **Man sadāvinātas hiacintes, tulpes un narcises podiņos. Ko ar tām darīt?**

Solveiga Zīle iesaka noziedējušos sīpolaugus turpināt laistīt, ļaujot lapām dabīgi nokalst. Sīpolam jānobriest, lai veidotos nākamā gada zieds. Kad laiks kļūs siltāks, var stādīt dārzā.

Justīne Smilga

ZAĻUMU SPĒKS

Katrs zina, kā uz palodzes izaudzēt lociņus, bet iespējas ir vēl daudz plašākas.

Lai mēs būtu veseli un aizdzītu ziemā uzkrāto nogurumu, jāēd zaļumi, dārzeni un augļi, bet sezona vēl nav pienākusi. No tālām zemēm ceļojušie veikalos mēdz būt dārgi un reizēm nav tik garšīgi, tādēļ laiks zaļumus audzēt pašiem. Arī tas, kuram dārza nav, var tos izaudzēt uz palodzes vai balkona. Populāri ir tā dēvētie mikrozaļumi, visbiežāk kressalāti, sinepes, zirņi, tie izaugs arī no citām sēklām, piemēram, rukolas, bietēm, brokoļiem. Zaļumus audzē arī gada tumšajos mēnešos – tam noder speciālas LED lampas, kas dod rozā gaismu, un augi aug tāpat kā vasarā. Ja lampas nav, vajadzīga gaiša un silta palodze.

MIKROZAĻUMI

Trauciņā ieber augsni, samitrina, un sēklas pārber tā, lai augsni tās nosedz. Sēkliņas regulāri mitrina, vislabāk ar pulverizatorā ielietu ūdeni, un tur siltumā un gaismā. Pēc dažām dienām sāk dīgt. Apmēram pēc nedēļas kastītē saudzis pāris centimetru augsts mikrozaļumu klājums. Ieteicams kastītēm izdurt caurumiņus, lai regulētu ūdens noteci. Var otrreiz izmantot trauciņus, kas palikuši no dažādiem produktiem. Īpaši labi ir tādi, kuriem caurumi apakšā jau ir, piemēram, no ķirštomātiem vai ogām.

Zaļumi satur vitamīnus un minerālvielas. Tos griež ar šķērēm, pievieno ēdienam. Tie labi der pie biežpiena, uz sviestmaizēm vai jebkurā ēdienā. Mikrozaļumi ir ērts veids, kā uzņemt hlorofilu, kas ir zaļajās lapiņās, tas palīdzēs cīnīties ar pavasara nogurumu.

GARŠAUGI

Kastē var sēt viena veida garšaugus, piemēram, dilles, baziliku vai pētersīļus, vai arī izveidot kastī, kurā kombinēt dažādu veidu stādījumus. Tam noderēs lielāka puķu kaste. Var iegādāties tādu, kurai ir laistīšanas sistēma: nolaista visu augsni, bet ūdeni lej caurulītē vienā kastes galā, un tas tiek novadīts pie augu saknēm.

DIEDZĒJUMI

Sēklu diedzēšana ir vēl viens veids, kā īsā laikā mājās iegūt dabīgus vitamīnus. Var iegādāties diedzēšanai paredzētus sēklu maisījumus. Svarīgi, lai tās nav kodinātas. Sēklas diedzē pēc instrukcijas – parasti izmērcē, tad ūdeni nolej, ik pa laikam skalo, tur siltā vietā. Parasti prasīti speciāli diedzēšanas trauki, bet to var darīt arī burkā, kas pārsegta ar marlīti. Galvenais ir skalot, lai sēklas nesapelē. Diedzētās sēklās koncentrējas bioloģiski aktīvas vielas, jo sēklas tās glabā, lai varētu izaugt asns, un diedzējot mēs tās atbrīvojam.

Ļoti garšīgas ir diedzētas pupiņas un lēcas, tās var pievienot salātiem. Kressalātu sēklas var diedzēt uz samitrināta papīra, vates vai marles – sēkliņas ļoti ātri sadīgst, un zaļumiņi paaugas diezgan gari. Svarīgi tos apēst, kamēr tie vēl svaiģi. Diedzēt var arī graudus un saulespuķu sēklas.

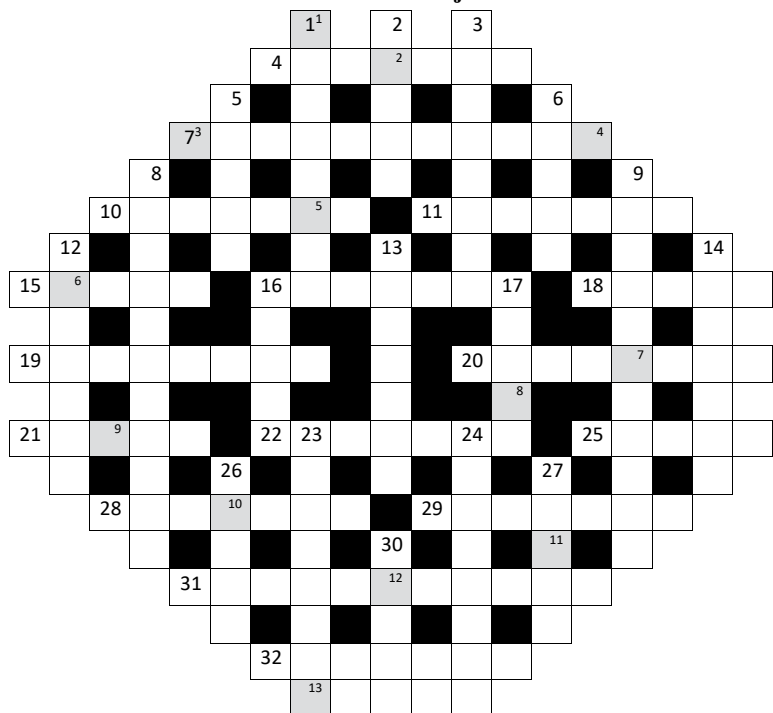
MUNDRUMAM UN VESELĪBAI

Dīgsti un mikrozaļumi satur vitamīnus, kas darbojas arī kā antioksidanti, tātad uzlabo imunitāti, kavē novecošanās pazīmes, palīdz profilaksei pret dažādām mūsdienu civilizācijas slimībām, apgādā organismu ar minerālvielām, piemēram, dzelzi, mangānu, fosforu, cinku, kalciju, kāliju un magniju.

Katrīna Spuleniece-Aišpure,
uztura speciāliste
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsons.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Risinājumu gaidām līdz 6. martam.

Horizontāli: 4. Liels sienas vai pārseguma elements saliekamā konstrukcijā. 7. Cilvēks, kas izraudzīts iecelšanai amatā. 10. Irākas galvaspilsēta. 11. Piešķirt, atvēlēt zināmu naudas summu kādam mērķim. 15. Vaislas auns. 16. Palejas, iepakojums. 18. Līmējoša sastāva viela, ko klāj uz metiem. 19. Cinga. 20. Laika mērvienības. 21. Liels, plēsīgs maitasputns. 22. Kustīga plāksne pie lidmašīnas spārna pakāļējās daļas. 25. Grauzēju kārtas dzīvnieki, kas labi peld un nirst. 28. Palmu dzimtas koks, no kura lūksnes izgatavo virves. 29. Skandināvu ticējumos – pārdabiska būtne, kas parasti ir naidīga cilvēkiem. 31. Dauzonīgas, hulīgāniskas. 32. Svešu vai mākslīgu matu veidojumi.

Vertikāli: 1. Sens varavīksnes apzīmējums. 2. Cilvēks, kas izpilda nāvessodu. 3. Mīklaina, neizskaidrojama. 5. Izliekts metāla vairozdiņš rapiera roktura priekšā. 6. Celtne ceļotāju un zirgu atpūtai; alkoholisko dzērienu, uzskodu pārdotava un dzertuve. 8. Māksla skaidri un skaisti rakstīt. 9. Draudzes vecākais, kas veic arī mācītāja palīga pienākumus. 12. Ikkatra. 13. Neprātīga, traka. 14. Latviešu animācijas filmu režisore (1942). 16. Gājējiem paredzēta josla pilsētā. 17. Ierīce, ko lieto šķirošanai pēc rupjuma pakāpes. 23. Lūpziežu dzimtas puskrūmu ģints; no ziediem iegūst smaržīgu eļļu, ko lieto parfimērijā. 24. Nemierpilnas, uzbudinātas. 26. Zivju skeleta sastāvdaļa. 27. Ilgas, kāre, vēlēšanās. 30. Iegūt.

Pareizā atbilde: KAPARNAUDA (vara sīknauda).

Atbildes. **Horizontāli:** 1. Lakta. 4. Marta. 6. Kaste. 9. Trepangs. 10. Tilaudas. 12. Sētas. 13. Avofs. 14. Airis. 15. Kavas. 17. Gulta. 19. Sebot. 21. Solis. 22. Skals. 26. Stars. 27. Aklis. 28. Sials. 29. Sutka. 31. Rotas. 33. Prast. 35. Stīlists. 36. Matisons. 37. Amata. 38. Skara. 39. Iesmi. **Vertikāli:** 1. Litrs. 2. Kreatīvs. 3. Amats. 4. Migla. 5. Ariks. 6. Krava. 7. Saderība. 8. Elsis. 11. Josla. 15. Krīts. 16. Stops. 17. Gripa. 18. Arkls. 19. Sīlis. 20. Triks. 23. Samtaina. 24. Slīta. 25. Kašalots. 29. Susla. 30. Anita. 31. Retas. 32. Skala. 33. Pliki. 34. Tosti.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Rasma Dadze, Alma Bredovska.

Pēc balvas redakcijā gaidām **BRUNO MEKŠU**.

Atmiņajumi, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē!

Marta uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

GRĀMATA

Attiecību peripetijas

Izdevniecība *Latvijas Mediji* februārī laidusi klajā liepājnieces Gunitas Lagzdīņas otro grāmatu *Ieraudzīt varavīksni* par attiecībām.

„Uz spēles tiek likta draudzība un mīlestība, meli un neuzticība. Likmes ir augstas. Cik tālu esam nosprauduši savas robežas? Vai mērķis ataisno līdzekļus? Ko esam gatavi ziedot, lai būtu laimīgi, bet ko paturēt pie sevis, lai nepadarītu nelaimīgu kādu citu? Vai, reiz apdedzinājušies, spējam uzticēties otram? Un paši sev?” pēcvārdā rakstījusi autore, piedāvājama septiņus stāstus.

IZSTĀDE

Lauku sievietes paspēja visu

Apbrīnojot to, kā savulaik lauku sievietes paspējušas gan darbā iet, gan bērnus audzināt, gan rokdarbus strādāt, Padures bibliotēkas vadītāja Aina Salma iekārtojusi izstādi *Lauku sieviešu rokdarbi 20. gadsimtā*.

Par katra izšuvuma autori ir savs stāsts. „Lai arī sākumā darbiņi šķita jau tādi redzēti, skatītājiem ir liela interese. Daudzi atceras, ka pašiem mājās bijuši līdzīgi,” teic A. Salma.

SVINĒS SIMTGADI

Te apskatāmi arī Martas Petrovičas rokdarbi. A. Salma priecājas: „Martai bija astoņi bērni, liela saimniecība, bet atradies brīvs laiks, lai izšūtu galdautiņus, sienas sedziņas.” Viņa dzimusi 1919. gadā, bet aizsaulē aizgājusi 2004. gadā. 30. martā, kad būs simtā dzimšanas diena, visi radi gatavojas sapulcēties. Sākumā nāks uz bibliotēku, kur aplūkos mammas un vecmāmiņas izšuvumus, atcerēsies viņu.

KĀZĀS JĀŅOS

Krēsliņu ģimenes mantojums ir izšūts vīriešu kreklis. „Ēvalds un Maiga Krēsliņi abi jau miruši. Kreklu Maiga uzšūva un izšūva savam Ēvaldam kāzās, kas notika 1950. gada Jāņos. Kāzu bildē redzams, ka viņam kreklis mugurā, abi ieslēpušies paparādēs. Kopš tās reizes Ēvalds to vilcis tikai reizi gadā – Jāņos. Mums ir arī fotogrāfija no 2016. gada Jāņiem, kad Ēvaldam kreklis mugurā pēdējo reizi. 2017. gada Jāņus vairs nesagaidīja. Krēsliņu ģimene bija ļoti latviska. Maiga – sēklkopības agronome, Ēvalds –

Martas Petrovičas izšūta sienas sedziņa. Tādas parasti rotāja virtuvi.

1950. gadā izšūtais kreklis saglabājies gluži kā jauns.

ne rocības, ne arī materiālu, bet bija gribēšana radīt kaut ko skaistu. Tekla strādāja fermā, tādēļ sedziņa, ko uzklāt gadam, izšūta uz piena kāstuves auduma. Viņa izaudzinājusi piecus bērnus,” stāsta A. Salma.

Līna Caune, kurai te ir izšūti divi, nākusi no Vārmes puses. „Tā bija mana vecāteva māsa, tādēļ domāju, ka arī viņas darbiem ir vieta izstādē. Tās ir manas relikvijas,” teic A. Salma.

Izstāde Padures bibliotēkā apskatāma līdz 30. martam.

zinātnieks izmēģinājumu stacijā *Lejaskurzeme*. Šeit ir vēl daudzi Maigas izšuvumi – visi pedantiski kārtīgi.”

LAI BŪTU SKAISTI

Apskatāms arī izšuvums, kas izskatās nedaudz nepabeigts. To 50., 60. gados darinājusi Tekla Razgale. „Tolaik nebija

Maiga un Ēvalds Krēsliņi pēdējos kopīgajos Jāņos.

Inguna Spulniece, Lāsma Reimanes foto

VALODNIEKS

Kurzemnieka konkursā tiek publicēti izteicieni un jēdzieni. Precīzāko skaidrojumu autori (var pievienot arī piemēru pilnā teikumā) ik pēc trim mēnešiem saņems balviņu.

Teiciens nolikt pie kauna staba – ko tas nozīmē?

Atbildes līdz 6. marta 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde.

Ingars Neimanis skaidro: „No diēnā līdz smieklīgajam ir tikai viens solis” – šādu frāzi piedēvē Napoleonam Bonapartam. Šos vārdus viņš it kā esot teicis vai uzrakstījis pēc baismīgās atkāpšanās no Krievijas 1812. gadā, kurā imperators pazaudēja gandrīz vai visu savu armiju. Mūsdienās, piemēram, bieži šīs frāzes interpretāciju varam novērot dažādu valstu valdību veidošanas norisēs.”

Lasītāja Anita Eglīte raksta: to saka tad, kad no vienas galējības iekrist otrā ir tikai viens solis. Pirmo reizi to esot teicis franču rakstnieks Žans Fransuā Marmontels, taču populārs tas kļuvis pēc tam, kad Francijas imperators Napoleons I to vairākkārt sacījis pēc atkāpšanās no Maskavas.

Indra Ābelīte skaidro, ka šo teicienu var lietot tādos gadījumos, kad kāds iedomājas sevi varenu un pārāku pār citiem, bet neprot uzvesties un izgāžas sev par apsmieklu.

Konkursu atbalsta *Micrec.lv*

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Dažādi viedokļi

Par Nīkrāces skolu un tās celtniecību 1996. gada septembrī izskanēja vairāki viedokļi. Laikā, kad darbs tuvojās finišam, atskanēja pat tāds viedoklis – vai pagastam vajadzēja iztērēt tik daudz naudas, lai pie šīs skolas tiktu.

BŪS EKONOMISKA

Eleonora Fricone, Nīkrāces pagasta padomes priekšsēdētāja, tolaik teica: „Kuldīgas rajonā un Latvijā, manuprāt, tik modernas celtnes nav. Nīkrāces pagastam dažādos vēstures posmos pāri gājuši daudzi kari, iznīcinot gruntīgas ēkas. Tāpēc nav brīnums, ka šo moderno celtni esam gaidījuši jau vairākus gadus desmitus. Ēkā nekā lieks nav iebūvēts. Celtniecības materiāli tagad ir ļoti dārgi. Ja būvniecība būtu sākusies kaut gadu agrāk, skola droši vien izmaksātu lētāk. Mēs daudz iegūsim tieši ēkas ekspluatācijas laikā. Pēc aprēķiniem apkurei jābūt ekonomiskai. Objektīvāk spriedīsim, pārļaižot pirmo ziemu.

Bērns no riska ģimenēm no-

Nīkrāces pamatskolas celtniecība 1995. gadā.

drošināsim gan ar internātu, gan labu audzināšanu. Jādomā par to, lai telpas pietiekami noslogotu ne tikai mācību laikā, bet arī vasarā. Esam sākuši sarunas ar tūrisma informācijas centru par tūristu izmitināšanu, jo mums ir skaistas vietas pārgājieniem. Varbūt pēc laika internātu paplašināsim. Jau iegādājāmies gultas, kurās var gulēt ne tikai bērni, bet arī pieaugušie.”

MODERNU ARĪ LAUKU BĒRNIEM

Būvdarbu vadītājs Andrejs Safonovs: „No tehniskās puses viss ir kārtībā. Pēc telpu nodošanas ķersimies pie apzaļumošanas. Ēkas projektu saņēmām kopā ar apzaļumošanas plānu. Apkārtnē maksimāli tiks saglabāta. Pie skolas izliksim puķu podus. Nekādā gadījumā nepiekrītu tiem, kuri skolu uzskata par pārāk modernu.

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.) (Turpmāk vēl.)

Kāpēc arī lauku bērniem nevarētu uzbūvēt modernu un solidu?

Skola būvēta uz veciem pamatiem, telpas ir plašas un gaišas. Materiālus vienmēr centāties veikalos pirkt tad, kad ir atlaides. Šai mājai jākalpo ļoti ilgi – paredzu vismaz 100 gadus. Ēka ir speciāli izolēta – eksperiments noticis pirmo reizi Latvijā. Jūtam jākalpo vismaz 50 gadu.”

SAŠVĪKĀS UN SASMĒRĒS

Mūrnieks Jānis Mētra: „Manuprāt, projekts ir nepārdomāts. Skolā nevajadzēja likt lielus logus. Bērni izsitīs, un tas dārgi maksās. Tāpat baltās tapetes tiks sašvīkatas – bērni paliek bērni. Projekts ir ļoti jauks, vienīgi nav ierīkota krāsns apkure. Laikos, kad elektrība kļūs dārgāka, izdevīgāk taču būtu malkas krāsns, kaut vai papildu sildīšanai.”

BŪVĒT VAJADZĒJA

Kuldīgas rajona padomes reģionālās attīstības nodaļas vadītājs Edgars Zalāns: „Laba skola

ir pats sākums, lai piesaistītu skolotājus. Nākamais solis – jādomā par algām. Ja būs labi skolotāji, būs audzēkņu pieplūdums. Sākumā domāju, ka varēja uzcelt daudz vienkāršāku, atvēlot naudu arī Kuldīgas slimnīcai, taču pasūtītāja bija Skrundas (lokatora naudas sadales – aut.) komisija, un tur neko nevarējām grozīt, jo no 20 cilvēkiem no mūsu rajona bija tikai trīs. Komisijas locekļi nedzīvo Kuldīgas rajonā, un nauda nenāk no viņu kabatām. Šogad, kad no paredzētās lokatora naudas piešķīra tikai pusi, sapratu, ka skolu tomēr vajadzēja celt. Citādi būtu palikuši bez nekā.

Tagad galvenā uzmanība jāvelta tam, lai celtniecību pabeigtu. Līdzekļu samazināšana sarežģī pareizu apkures pieslēgšanu, jo nav naudas, lai iegādātos siltumsūkni, kas apkuri padarītu ekonomiskāku, papildus izmantojot zemes siltumu.”

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Piedzimusi mīlestības mēnesī

Pirms 20 gadiem Kurzemnieks rakstījis, ka 27. februārī snēpelnieci Gunai Janekai piedzimusi meitiņa Sendija. Tagad viņa jau nosvinējusi 20. dzimšanas dienu.

MEITA AR RAKSTURU

Guna spilgti atceras dienu, kad dzemdību nodaļas palātā ienākusi žurnāliste ar fotogrāfu un viņa nofotografēta. Neesot gribējusi, tomēr fotogrāfs pierunājis. Tolaik mazo Sendiju mājās gaidījušas māšas Egita (13), Evita (11), Elīna (8), Elvija (6) un brālis Mārcis (4). Guna saka: „Atceros, ka bija grūti, lielākajām māsām agrā vecumā jāuzņemas atbildība. Mums neviens nepalīdzēja – paši ar visu tikām galā. Tā nu visi izauguši, un vecākie bērni saka – Sendijai bijis visvieglāk, jo visjaunākajai mājās nekā nav bijis jādara. Vecākajiem jau vienmēr vairāk jāpalīdz mājās darbos.”

Guna atceras, ka Sendijai vārdu domājusi visa ģimene, sevišķi māšas. „Slimnīcā vecmātes un māsiņas teica, lai saucam par Kati, bet lielās meitas teica: „Nē, nebūs nekāda Kate.” Beigās palikām pie Sendijas. Tagad izaugusi ar raksturu – nekad nepadosies, viņai patīk cīnīties par savu taisnību.”

MĀSAS UN BRĀLIS APCĒLA, BET VECĀKI LUTINĀJA

Sendija Janeka šogad absolvēs Liepājas Valsts tehnikuma reklāmas pakalpojumu komercdarbnieka programmu. „Pamatskolu pabeidzu Vilgālē. Zināju, ka ikdienu gribēšu saistīt ar cilvēkiem, jo esmu sabiedriska. Pēc

1999. gada 6. marta avīzē – snēpelniece Guna Janeka ar tikko dzimušo meitiņu Sendiju.

tehnikuma gribu studēt, bet vēl neesmu izlēmusi, ko.” Uz jautājumu, kāpēc vidusskolā negāja Kuldīgā, viņa atbild: „Liepāja man vienmēr patikusi kā pilsēta, arī māšas tur mācās un strādā.” Sendija uzaugusi lielā ģimenē: „No bērniņas atceros, ka māšas un brālis mani apcēla, jo biju jaunākā, tomēr vecāki mani visvairāk lutināja. Tāpēc tam bija savi plusi un mīnusi. Tagad esam izauguši un katrs savā dzīvē. Varam tik uz to atskatīties un pasmierties.

Vēl atceros, ka man vairāk pa-

tika spēlēties ar mašīnām nekā ar lellēm, jo kaimiņos dzīvoja puika manā vecumā, ar kuru pavadīju savu ikdienu.”

AR VĀRDU APMIERINĀTA

„Priecājos, ka esmu dzimusi februārī, lai gan ārā nav silts, februāris ir mīlestības mēnesis, kas to padara īpašu. Parasti dzimšanas dienas tika atzīmētas ģimenes lokā, bet pēdējos trīs gadus tā tiek pavadīta draugu lokā, kādā izklaides vietā. Vispilgtāk atceros 10. gada jubileju, kad vecāki uzdāvināja iespēju ausīs izšaut

caurumus, tad biju ļoti priecīga.” Kā sadzīvo ar savu vārdu Sendija atbild: „Ar vārdu esmu pat ļoti apmierināta. Vārda nozīmi neesmu atradusi. Varbūt tāpēc, ka tas nav ierakstīts kalendārā. Vārdadienu svīnu 22. maijā. Man ir daudz iesauku gan no ģimenes, gan draugiem: Sendža, Sīdžejs, Sensejs, Senduks, Sendžuks, Didž. Sevi jau grūti raksturot, bet, cik dzirdēts no citiem, esmu ļoti skaļa, ar labu humora izjūtu un jebkurā situācijā cenšos saskatīt kaut ko pozitīvu. Esmu smaidīga, jo smaida taču glābs pasauli.”

SPORTS UZLABO PAŠSAJŪTU

Sendijai patīk dzīvot aktīvi: „Brīvo laiku pavadu sporta zālē, un tas sagādā lielu prieku, uzlabo pašsajūtu. Noteikti turpināšu veselīgu dzīvesveidu, jo tas manu ikdienu mainījis uz pozitīvo pusi. Nākotni grūti plānot, jo nekad nezinu, ko nesīs rītdiena. Šobrīd liekas: jā, palikšu Liepājā, esmu šo pilsētu iemīļojusi. Bet nāks cita diena, citi notikumi, un viss var mainīties.”

Lāsma Reimane
Sendijas Janekas arhīva foto

Skaļa, dzīvespriecīga, ar labu humora izjūtu – tā par sevi saka snēpelniece Sendija Janeka, kura nupat nosvinējusi 20. dzimšanas dienu.

Radošais skautu vadītājs

JĀNIS BUBINDUSS ir viens no Kuldīgas tagadējās kristīgo skautu kustības dibinātājiem un 58. vienības vadītājiem. Šogad tai apirīt 30 gadu.

„Skautu vadītājs ir kā skolotājs, bet es neesmu pedagoģiju mācīties – var jau būt, ka tas no Dieva dots,” saka Jānis Bubinduss.

„Paudzēm katrā laika posmā ir sava domāšana un intereses, tāpēc skolotājam jāiet laikam līdzī un jābūt radošam.”

Bubindusu ģimene Kitijas 9. klases izlaidumā: mamma Agnese, meita Kitija, dēls Mārtiņš un tētis Jānis.

Kā tas sākās?

Sākums visam ir Atmoda. Iestājos Latvijas Nacionālās neatkarības kustībā (LNNK), tur satiku nu jau aizsaulē aizgājušo Jāni Obodņikovu. Ar viņa palīdzību arī par kristieti kļuva un vairāk pievērsos Dievam. Domas par baznīcu bija jau iepriekš, tikai nebija attiecīgas darīšanas. Kad LNNK sāka veidoties par partiju, mēs pagājām no tās nostāk, jo politika mūs ar Jāni ne-

„Lai bērnus saprastu, jābūt viņu draugam.”

interesēja. Domājām, ko tādu labu Latvijas valstij varētu izdarīt. Jānis ierosināja atjaunot skautu vienību. Šķiet, tas bija pavasarī, kad braucām uz Rīgu tikties ar trimdas latvieti Ēriku Priedīti, kurš bija iesācis pirmās Latvijas skautu kustības atjaunošanu. Viņš iedeva dažādus materiālus, pastāstīja, kā viss noticis līdz okupācijai, vēlāk trimdā. LNNK tajā laikā ik mēnesi rīkoja tādas kā pilnsapulces un pasēdēšanas visām rajona nodaļām. Tur tad uzrunājām cilvēkus: varbūt viņi vēlas savus bērnus sūtīt skautos.

Vai vēlējas?

Jā. Ar domu: pamēģināt jau var, tad redzēs, kā būs tālāk. Es iepriekš par skautiem daudz nebiju dzirdējis. Tobrīd viss vēl šķita kā miglā tīts. Bet Jānis teica, ka tā varētu būt forša lieta, un es viņam parasti lielākoties piekritu. Esam daudz un par visu ko diskutējuši, bet beigās ikreiz nonākuši pie kopsaucēja.

Jānim Rīgā dzīvoja krusttēvs, kurš vai nu pats kādreiz bijis skauts, vai citādi ar tiem bijis saistīts. Viņš mūs saveda ar to trimdas skautu kustības vadītāju. Sākumā skautu organizācija man šķita līdzīga padomju pionieriem. Ļeņi-

nistiem arī bija pakāpes: oktobrēni, pionieri, komjaunieši. Mums: mazskauti, skauti un roveri. Galvenā atšķirība ir pamats. Pionieriem tā bija komunistiskā ideoloģija, bet skautiem – kristīgā ticība. Lai gan pēdējos gados parādījušās citas reliģijas un ir, piemēram, skauti musulmaņi. Bet visa pamatā ir Dievs. Kad sākām darboties, sapratām, ka atšķirība ar pionieriem tomēr ir liela.

Pionieriem arī bija nometnes.

Tagad uzskatu, ka salīdzināt nevar. Varbūt kaut kad senāk, bet 80. gados pionieru pasākumi vairs neizskatījās tik nopietni. Manā skolas laikā tā bija tāda kā izrādīšanās. Bet skautu nometnes ir kā izdzīvošanas skola, tai līdzī nāk arī audzināšana un patriotisms.

Kā tagad iesaistāt bērnus un jauniešus?

Dažādi. Esam arī uz skolām gājuši. Sākumā gribētāju ir ļoti daudz. Bet, kad viņi atnāk un redz, ko darām, liela daļa atbirst. Skautiem daudz jāiemācās, jāapgūst dažādas prasmes. To var izdarīt, ja vien ir gribasspēks. Mazskauti to vairāk apgūst caur rotaļām. Skautiem jāklūst patstāvīgiem – pašiem jāizdomā, kā uzdoti izpildīt. Kādreiz ar Jāni smējāmies, ka mazskautiem vienības vadītājs iet pa priekšu un rāda ceļu, skautiem – blakus, bet roveriem – aiz muguras. Galvenā doma skautiem ir iemācīties izdzīvot un palīdzēt citiem, vienlaikus pilnveidojot sevi. Man nekad nav patīcis tas, ka bērniem māca, cik daudz viņiem tiesību, bet nepasaka: jo vairāk tiesību, jo vairāk pienākumu. Ja arī kaut ko mēģina stāstīt, tad tik neuzkrītoši, ka bērni to neievēro un neapzinās. Mēs regulāri atgādinām, kādi jaunajam cilvēkam ir pienākumi pret sevi, ģimeni, valsti, sabiedrību.

Un tas izdodas?

Jā, ar tiem, kuri paliek un neaiziet, saskaroties ar pirmajām grū-

tībām. Lai gan – kā tās grūtības uztver. Jābūt disciplīnai. Nav pie mums kā armijā, bet vienkārša disciplīna, kas palīdz sakārtot ikdienu, lai tā nav haotiska. Lai var saprast, kas noticis iepriekš un būs tālāk. Mazajiem to neuzspiežu, skautiem gan vairāk, bet roveri saprot paši.

Skautu vadītājs ir kā skolotājs. Vai esi mācījis pedagoģiju?

Laikam esmu izņēmus, jo to neesmu mācījis itin nemaz. Didzis (otrs Kuldīgas vienības vadītājs Didzis Skuška – aut.) saka: „Tas tev Dieva dots talants.” Varbūt – nezinu. Man vienkārši patīk ņemties ar bērniem. Izskatās, ka arī viņiem ar mani nav garlaicīgi. Tas jau tas galvenais, lai nav tā, ka vecāki piespiež skautos iet. Ir arī brīži, kad tētim vai mammai jāpasaka stingrāk, citādi dators un virtuālā pasaule kļūst dzīvē par galveno. Piekritu, ka vecāki, arī skolotāji par daudz sūdzas, ka bērni neklauša. Tur jau ir tas stāsts par tiesībām bez pienākumiem.

Kā piesaisti bērnu uzmanību?

Man ir vieglāk nekā tiem skolotājiem, kuriem jāstrādā ar tiem bērniem, kādi klasē iedoti. Uz skolu jāiet obligāti, skautos – paša izvēle. Ja interesē, tad nāk. Ir tikai interesanti jāpasniedz. Daļēji tas atkarīgs no manis, bet lielākoties jau viņos pašos tā interese rodas.

Skauti ir tavs sirdsdarbs, bet kā nopelni dienīško maizi?

Skauti ir brīvprātīgais darbs – ar to tiešām neko nevar nopelnīt. Vadītājiem algu nemaksā. Šogad ar Didzi pievienojāmies bērnu un jauniešu centram, bet ar pulciņa naudu nepietiek pat pasākuma organizēšanai. Tā ir kompensācija par degvielu, spēļu atribūtiku vai nometnes ekipējumu, lai tā nauda netiktu atņemta ģimenei. Strādāju Kuldīgas kokapstrādes uzņēmumā *Rajaks* par operatoru. Vienubrīd kokapstrādē biju nodibinājis savu biznesu, bet sapratu, ka tā nav

sirdslieta. Tagad strādāju fizisku maizes darbu, un sirdij ir skauti.

Tikmēr galva strādā ar idejām skautiem. Kā tās rodas?

Esmu tāds cilvēks: ja mani ieģrūž stūrī, rodas ļoti daudz ideju. Parasti spēļu idejas ienāk prātā pašā pēdējā brīdī. Varbūt Dievs tās pasaka priekšā. Mēģinu visādi smadzeņot, bet dienu vai divas iepriekš pēkšņi – hop! –, un ir ideja. Atliek tikai apaudzēt ar to, kā realizēt. Ja paskatītos atpakaļ, tāda neliela grāmatīņa sanāktu. Bērniem jau nepatīk viens un tas pats – vienmēr gribas ko jaunu. Paaudzes arī ir atšķirīgas – katrā laika posmā ir sava domāšana un intereses. Kad paaudze nomainās, izrādās, ka tas, kas iepriekšējo nav uzrunājis, šai patīk, vai otrādi. Bet skolotājam jāiet līdzī laikam un jābūt radošam.

Zinu, ka kādreiz rakstīji dzeju.

Rakstīšana vairs neinteresē. Man pat liekas, ka es to neprotu. Rutīna, pelnot ģimenei naudu, guvusi virsroku.

Vai tavi bērni arī ir skauti?

Kitijai tikko palika 17, Mārtiņam ir 12 gadu. Meita tagad jau ir roveros, bet iepriekš bija visādi. Kad viņa gāja bērnudārzā, ikreiz nāca līdzī nodarbībām. Skolā 1. klasē kaut kā iespaidā pēkšņi vairs negribēja. Skumji ap sirdi, bet spiest negribēju. Pēc pusgada pēkšņi pati lūdza, vai vēl var iestāties. Nu Kitija jau apguvusi tik daudz, ka nometnes var organizēt pati. Caur skautiem viņa sevi ļoti pilnveidojusi. Mārtiņš nav tik aktīvs, pēc rakstura ir klusāks. Skautos iestājas pēc principa: ja reiz lielā māsā iet, arī viņam jāiet.

Ko par ģimenisko aizrautību sieva saka?

Protams, Agnese nav pārāk priecīga, jo skautiem aiziet liela daļa mana brīvā laika. Kaut gan tik traki nav, jo mēs esam divi vadītāji. Sieva novērtē to, ka savā ziņā no skautiem ģimenei ir labums: esmu

vairāk kopā ar bērniem, viņi iemācījušies sevi pilnveidot. Es skatos viņiem līdzī, pētu, kas veicies, kas nav izdevies. Palīdzu ar padomu.

Kādas tev attiecības ar Dievu, baznīcu, kristietību?

Ļoti labas. Es tā domāju. Diemžēl baznīcu apmeklēju pārāk reti. Nesanāk. Svētdiena ir vienīgā brīvā diena. Gribas būt kopā ar

„Mazskautiem vienības vadītājs iet pa priekšu un rāda ceļu, skautiem – blakus, bet roveriem – aiz muguras.”

ģimeni, kaut kur aizbraukt. Bet saikne ar Dievu jau tāpēc nezūd – neesmu to nekad zaudējis. Man ir sajūta, ka Viņš visu laiku ir blakus vai vismaz tuvumā. Skautu mītne ir Svētās Annas draudzes māja, un tas jau arī tīri praktiski blakus baznīcai. Kristīgie skauti jau tāpēc radīti, lai pārrāvuma nebūtu. Citādi kristīgie bērni pabeidz svētdienas skolu, un viņiem nav vairs īsti, ko baznīcā darīt. Viņi aiziet, bet, kad paaugas, atpakaļ nenāk. Protams, svētdienas skolā kristietības pamatu ieliek, bet nezinu, vai tas ir pietiekami spēcīgs, lai pusaudža vecumā spētu izdarīt izvēli. Īpaši, ja apkārt ir draugi un skolasbiedri, kurus baznīca neinteresē vispār.

Ne jau tikai skautiem kristietība ir pamats. Tā ir pamats visai cilvēka dzīvei – tam, kā veidot labu ģimeni, kā strādāt. Desmit bausļi ir vislabākie likumi: ja tos ievēro, tad laicīgajā dzīvē neko nepārkāpsi.

**Daina Tāfelberga
Bubindusu arhīva un Lāsmaš Reimanes foto**

PĀRDOD

DĀRZU *Ābelē*. Tālr. 27113462, 63323863.

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, Kuldīgā, apjomīgi vīriešu **APĢĒRBI, APAVI** – ikdienai, darba, medībām.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

MALKU 3 m. Tālr. 27811870.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

PAZUDIS

Pelču apkārtnē – rotveiera krustojuma **SUNS** vārdā Rembo. Tālr. 29688545.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25669128.

TRAKTORUS, PIEKABES, lauksaimniecības **INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

Z/s *Dāvji* mežs pērk **MEŽUS ĪPAŠUMĀ**, piedāvājam ļoti augstu samaksu par skujkoku meža īpašumiem, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un ēkām. Samaksa īpašuma pirkšanas dienā, ir iespējams avanss. Tālr. 27406251.

Pērk mežā pie ceļa **FINIERKLUČUS, PAPĪRMALKU, BAĻĶUS**. Tālr. 26113807.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

RAGUS. Tālr. 22048516.

DAŽĀDI

Veicam piemājas ceļu un lauksaimniecības **CEĻU LABOŠANAS DARBUS**, greiderēšanu, jaunu seguma (grants, šķembas slāņa) iestrādi. Vienošanās cena. Tālr. 29960726. Foto www.307.lv/5294

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

VAJADŽĪGI

SIA *Rajaks* (46102003750) Kuldīgā, Planīcas ielā 75, brigāde: lentsāga **OPE-RATORS un PALĪGS** (horizontālais, *Talsi*) gatavā zāģmateriāla zāģēšanai. Atalgojums, sākot no 550 eiro (pēc padarītā darba). Pieteikties pa tālr. 26464576 vai personīgi Planīcas ielā 75 no 8.00 līdz 17.00.

LĪDZJŪTĪBA

*Pa mirdzošu staru
Sargeņģelis balto garu –
Dvēseli aiznesa debesu kalnā.*
/M.Čaklais./
Mūsu līdzjūtība tuviniekiem, no BIRUTAS LŪCIJAS GRIGALES atvadoties.
Rita, Armands

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

Lai precizētu rindas kārtību rehabilitācijas pakalpojumiem Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļā, **Kuldīgas slimnīca lūdz pacientus, kuri 2018. gadā bija pieteikušies uz rehabilitāciju** ar ģimenes ārsta vai citu iestāžu funkcionālās rehabilitācijas medicīnas ārsta nosūtījumu, **zvanīt pa tālr. 63374035 vai 26452416 darbdienās no 8.00 līdz 17.00.**

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881.

Prasis stingrākas atskaites

Vairākās komiteju sēdēs diskutēto jautājumu par pašvaldības atbalstu Kuldīgas novada biedrībām sociālajā jomā februāra pēdējā datumā domes sēdē deputāti beidzot apstiprināja.

Jau finanšu komitejā tika uzklauts novada sociālā dienesta direktores Marutas Jautaiķes viedoklis. Viņa pastāstīja, ka finansiālu atbalstu darbībai prasījušas 15 biedrības, no kurām 11 ir savas telpas, kas jāuztur, bet sešas biedrības apvieno cilvēkus ar invaliditāti. Pasākumiem atbalstu prasīja sešas biedrības, bet triju pieteikumi neatbilda konkursa nolikumam. Nauda piešķirta tām, kuras pievienoja arī pārskatāmu tām. M.Jautaiķe uzsvēra, ka vairāki pieteikumi bijuši uzrakstīti, neradot skaidru priekšstatu, kam nauda tiek prasīta. Tika lemts neatbalstīt, piemēram, vēlmi doties tālākās ekskursijās. Viņa uzskata, ka vajadzīga arī stingrāka atskaite par naudas tērēšanu. Par telpām tā tiks dota pret čekiem.

Kopumā no prasītajiem 24 076 eiro biedrībām tiks sadalīti 12 785 eiro, no tiem finansējums darbībai būs 11 585 eiro, bet pasākumiem – 1200 eiro.

Inguna Spuleniece

Atbalsts biedrībām, kas apvieno cilvēkus ar invaliditāti

Biedrība	Iesniedzējs	Piešķirtais finansējums
Liepājas Neredzīgo biedrības Kuldīgas nodaļa	Kristīne Dzintare	600 eiro
Invalīdu biedrība <i>Tu vari</i>	Igors Serdjukovs	1000 eiro
LMSA Kuldīgas nodaļa	Zaiga Ribaka	400 eiro
Latvijas Nedzirdīgo savienības Kuldīgas reģionālā biedrība	Raimonda Tabaka	1200 eiro
Kuldīgas rajona invalīdu biedrība	Daina Saulīte	1200 eiro
Ēdoles pagasta invalīdu biedrība	Emīlija Kniploka	400 eiro

Nauda pasākumiem

Biedrība	Pasākums	Piešķirtais finansējums
Usmas baznīcas atbalsta biedrība	Vasarsvētku pasākums ģimenēm ar bērniem <i>Esam kopā</i> (16. jūnijs)	150 eiro
Nedzirdīgo savienības Kuldīgas reģionālā biedrība	<i>Mēs runājam zīmēs</i> (14. septembris)	230 eiro
Kuldīgas senioru skola	Tikšanās ar dr. Anatoliju Danilānu un Anītu Kreicbergu par veselības veicināšanas tēmu; praktiskas nodarbības Jāņu vainagu pišanā un cepuru darināšanā no dabas materiāliem	820 eiro

Atbalsts biedrībām, kas darbojas ar pensionāriem, bērniem un pieaugušajiem

Biedrība	Iesniedzējs	Piešķirtais finansējums
Kuldīgas senioru skola	Ruta Orlova	885 eiro
Kuldīgas pilsētas pensionāru apvienība <i>Rumbaņa</i>	Zigrīda Sīle	1200 eiro
Kuldīgas novada politiski represēto biedrība	Uldis Jumiķis	1200 eiro
Pensionāru biedrība <i>Kabile</i>	Daina Ļeonova	250 eiro
Biedrība <i>Savējie savējiem</i>	Līga Valģe	600 eiro
Nodibinājums <i>Mamma mammai fonds</i>	Bonija Lasmane	850 eiro
Ģimeņu biedrība <i>Dzirkstelīte</i>	Maija Silarāja	450 eiro
Kuldīgas daudz bērnu ģimeņu biedrība <i>Šūpulītis</i>	Argita Zundovska-Mediņa	850 eiro
Snēpeles pagasta ģimeņu biedrība <i>Svētelis</i>	Iveta Šternberga	500 eiro

Brīdina par krāpšanu internetā

Pēdējā laikā novēroti divi jauni interneta krāpšanas veidi: neeksistējoša kompensācija interneta krāpnieku upuriem un viltus loterija.

Valsts policija (VP) aicina kritiski izvērtēt visus riskus, citiem nodot personīgos, tostarp kredītkaršu, datus. VP saņēmusi ziņas par diviem jauniem krāpšanas veidiem, kas saistīti ar naudas pārskaitījumiem. Interneta lietotājiem tiek nosūtīta e-pasta vēstule, ka interneta krāpšanas upuriem Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) kompensē zaudējumus. Tiek stāstīts, ka vēstule saņēmējs nonācis to personu sarakstā, kuriem SVF ir gatavs pārskaitīt 850 tūkstošus ASV dolāru. Taču, lai tos saņemtu, jāsedz administratīvās izmaksas

un jāpārskaita 5000 ASV dolāru, kā arī jāsniedz personas dati. Šāda e-vēstule rakstīta kļūdainā latviešu valodā, turklāt kā autors norādīts kādas pilsētas bankas direktors Togo Republikā, informē VP sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā speciāliste Diāna Lūkina.

Otrs krāpšanas veids piedāvā viltus loterijā laimēt jaunākos viedtālrunus. Tās mērķis ir panākt, lai iedzīvotājs abonē piekļuvi kādas interneta vietnes resursiem, par ko vēlāk katru mēnesi tiek maksāti 29 eiro. Radot uzticamības efektu, aicinājums izplatīts liela interneta pakalpojumu sniedzēja vārdā. Loterija parādās kā datora ekrānā uznirošs logs, kad lietotājs apmeklējot vietnes, kurās izvietoti inficēti reklāmas baneri vai saites. Loterija veidota tā, lai nolasī-

tu lietotāja IP adresi un tās sākumlapas saturu pielāgotu interneta pakalpojuma sniedzējam un valodai.

Lai piedalītos viltus loterijā, interneta lietotājs aicināts ierobežotā laika sprīdī atbildēt uz sešiem jautājumiem un ievadīt privāto informāciju, tostarp kredītkartes datus, e-pasta adresi, ziņas par dzīvesvietu u.c. To izdarot, lietotājs automātiski piekrīt līguma noteikumiem, ka, samaksājot vienu eiro, tiek dotas trīs dienas, lai loterijā izmēģinātu veiksmi. Ja trīs dienās viņš no dalības neatsakās, jau ceturtajā no konta tiek noskaitīti 29 eiro, vēlāk e-pastā atkārtoti tiek nosūtīts līgums un informācija par piekļuvi vietnes resursiem.

Aira Veinberga

VP Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde iesaka savus kredītkaršu un citus datus neizpaust un, lietojot internetu, regulāri ievērot standarta drošības pasākumus.

Tie ir:

- ja personas dati tomēr jānoziņo, jāpārlicinās, ka tie tiek iesniegti uzticamās vietnēs un programmās;
- jābūt uzmanīgiem, pieslēdzoties nezināmiem atvērtiem bezvadu interneta tīkliem;
- internetā uzmanība jāpievērš tam, vai lapai ir drošības sertifikāts;
- periodiski jāmaina interneta vietņu profilu parole;
- periodiski jāinstalē un regulāri jāatjaunina pretvīrusu programma, jāizmanto uguns mūris;
- e-pasta lietotājiem vienmēr jāizvērtē ienākošās vēstules – nevajadzētu atvērt ziņojumus no nepazīstamiem sūtītājiem vai nezināma satura pielikumiem;
- būtiski ir iztīrīt interneta kešatmiņu un pārlūkošanas vēsturi.

VĀRDADIENAS

- No 4. līdz 10. martam
 4. Alise (5336), Auce (32), Enija (1000)
 5. Aurora (67), Austra (1338)
 6. Centis (30), Gotfrīds (24), Vents (225)
 7. Ella (687), Elmīra (61)
 8. Dagmāra (402), Marga (159), Margīta (3701)
 9. Ēvalds (876)
 10. Laimrota (27), Liliāna (217), Silvija (3887)

Populārākie: Alise un Ēvalds.

Mana īpašā vērtība

Auce Mūrniece, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 12. klases skolniece:

– Vārdu izvēlējas mamma un tētis. Viņiem tas saistījās ar Rūdolfa Blaumaņa lugu *Skroderdienas Silmačos*, kur Auce pirtiņā auklēja mazuli un sapņoja par viņa nākotni. Tika domāts arī par vārdiem Terēze vai Elizabete, bet Auce šķitusi piemērotāka. Manuprāt, vārds ir diezgan rets, nevienu vārdamāsu nepazīstu. Kādreiz nebiju apmierināta, jo tas likās nepopulārs un atšķirīgs, taču tieši tādēļ tagad man tas ļoti patīk. Grūtāk ir tad, kad pārprot un nosauc par Anci. Gadās kuriozi. Esmu domājusi, ka gribu otro vārdu, bet esmu vienkārši Auce. Pēdējos gados vārdadienu vairs nesvinu – mācību un vieglatlētikas nodarbību dēļ neatliek laika. Kādreiz patika svinēt krāšņi. Katru gadu devos uz Auci, kur satikās visas Latvijas Auces un bija lielas svinības. Tas prātā palicis kā skaists piedzīvojums. Katrs vārds raksturo tā nēsātāju, un katram ir nozīme. Manējais ir īpaša vērtība, jo to devuši vecāki un es jutīšu, ka viņi vienmēr ir līdzās.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 4. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 52 min.
 Saule lec 7.10, riet 18.02.

Naktī +1°...+2°

Z
 R A
 D
 3-4 m/s

Dienā +4°...+6°

Z
 R A
 D
 4-6 m/s

RĪT, 5. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 57 min.
 Saule lec 7.07, riet 18.04.

Naktī -1°...0°

Z
 R A
 D
 7-15 m/s

Dienā +2°...+3°

Z
 R A
 D
 6-17 m/s

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

192. kārtā

Renesanses laika vācu gleznotājs un grafiķis (1472–1553). Gleznojis reliģiskas un mitoloģiskas ainas, kā arī portretus. Viņa tēvs arī bijis mākslinieks. 1505. gadā kļuvis par Saksijas kūrfirsta Frīdriha Gudrā galma gleznotāju Vitenbergā. Tur viņam bijusi liela darbnīca, turklāt viņš vairākkārt bijis pilsētas padomes loceklis un arī pilsētas mērs. Portretējis nozīmīgas personas – imperatoru Kārli V, Maksimiliana I, Mārtiņu Luteru u.c.

Atbildes gaidām līdz 6. marta 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

191. kārtas atbilde: Pauls Klē. *Sarkanais balons*, 1922.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Vita Jurenovska, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Kalējs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Andris Eglītis.

BILETE
 'UZ
Tranaju
 Liepājas teātra izrāde
14.03. 19:00
 Teātra namā JŪRAS VĀRTI, Ventspīlī
 Ar t/n "Jūras vārti" DRAUGA KARTI atlaide 5%!

PADOMS

Kā dzīvot ekoloģiskāk

Kā izgatavot bišu vaska ietinamās lupatiņas, Skrundas novada jaunatnes iniciatīvu centrā mācījās jaunās māmiņas.

Jaunatnes darbiniece Rudīte Ābola izveidojusi savu vaska lupatiņu un ļauj tai nožūt.

Lai nebūtu tik daudz jāizmanto vienreiz lietojamā plastmasa, jaunatnes darbiniece Rudīte Ābola stāstīja un rādīja šādu vaska lupatiņu izgatavošanas procesu. Vajadzīga kokvilnas lupatiņa, sviestpapīrs, gludeklis un bišu vasks. Izklāj sviestpapīru, uz tā liek lupatiņu, kurai virsū uzbirdina sarīvētas vaska skaidiņas. Lupatiņu pārklāj ar vēl vienu sviestpapīra kārtu un ar gludekli gludina, kamēr viss ir pārklājies. Vaska drāniņu uzreiz var lietot. Tās var izmantot, ja ej makšķerēt vai brauc ekskursijā, ietinot līdzī sviestmaizes. „Esmu dzirdējusi, ka produkti vaska drāniņā neapkalst. Kad lupatiņas novalkājas, tad ar mitru auduma gabaliņu var pārbrukt pāri, savaskot un lietot atkal!” saka R.Ābola.

Aiga Tomanoviča ar dēlu Gustavu un mamma leva Hartmane rūpīgi piedalās darba procesā, lai arī mājās varētu uztaisīt tādas vaska lupatiņas.

Aiga Tomanoviča ar dēlu Gustavu un mamma leva Hartmane rūpīgi piedalās darba procesā, lai arī mājās varētu uztaisīt tādas vaska lupatiņas.

Annas Bivbānes teksts un foto

Kurzemnieks izsludina jau tradicionālo bilžu konkursu

Fotogrāfijas ar īsu pierakstu katrai gaidām e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

FOTOKONKURSS
MANS MĀJDZĪVNIĒKS

IESŪTĪŠANAS TERMIŅŠ - 15. MARTS

Par fotogrāfijām varēs balsot *Kurzemnieka* feisbuka lapā. Tām, kas saņems visvairāk balsu, būs redakcijas speciālbalsa.